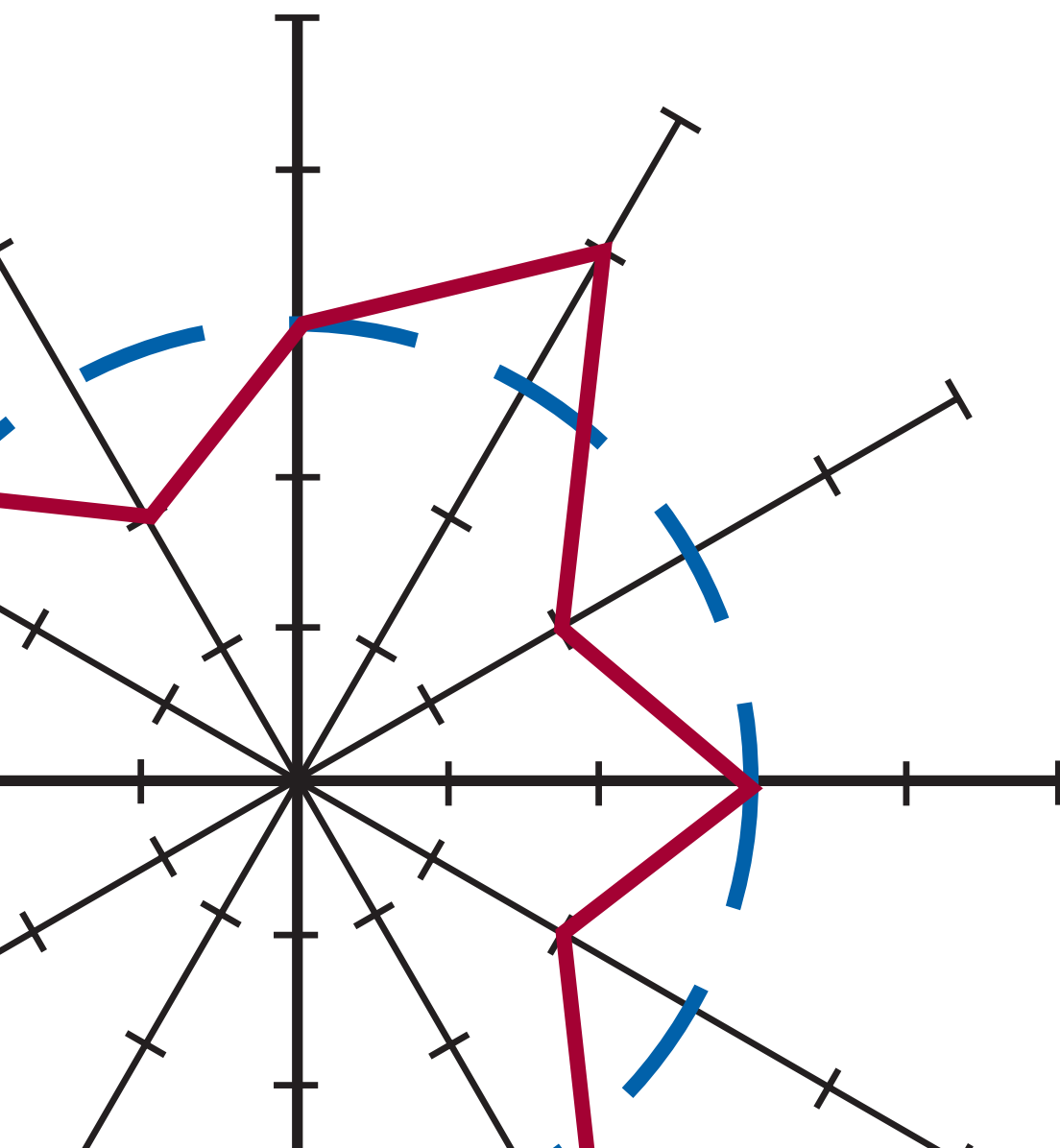

FINANSIELL PROFIL

TANUMS KOMMUN 2020–2022

En finansiell jämförelse av kommunerna
i Västra Götaland och Hallands län

KommunForskning
i Västsverige

Innehåll

Inledning – syfte med rapporten	3
Finansiell analys av kommunerna i Västra Götaland och Hallands län	4
Så tolkar du den finansiella profilen!	18
Förklaringar av de fyra perspektiven och de finansiella nyckeltalen	19
Finansiell profil över kommunen 2020–2022	20
Finansiella profiler 2022	26
Finansiella nyckeltal 2022	31
Koncernanalys	36

Inledning – syfte med rapporten

Denna rapport är ett komplement till den traditionella finansiella analys som återfinns i årsredovisningen. Till skillnad från den typen av analys, som beskriver utvecklingen över tiden, fokuserar denna rapport i första hand på att analysera hur de 55 kommunerna som ingår i Västra Götaland och Hallands län befinner sig finansiellt och har utvecklats i förhållande till varandra under perioden 2020–2022.

Rapportens olika jämförelser görs både på traditionellt vis, men också i form av en speciellt framtagen finansiell profil, vars uppgift är att jämföra finansiella nyckeltal och sammanfattande finansiella perspektiv mellan kommunerna i länen och riket.

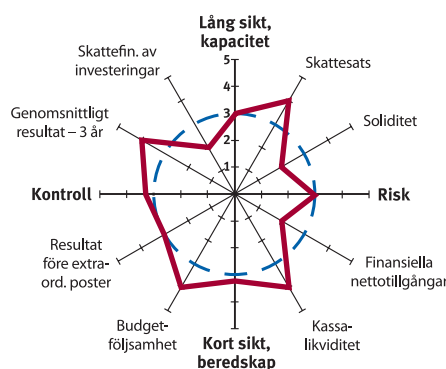
Profilen är konstruerad i form av ett polärdiagram. De innehåller, som beskrivs närmare i rapporten, dels fyra perspektiv, dels åtta finansiella nyckeltal, som är viktiga ur en kommuns finansiella horisont. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. De finansiella nyckeltalen är sådana nyckeltal som är vanligt förekommande inom kommunsektorn. Profilens struktur och innehåll beskrivs närmare på sidorna 18–19.

Rapportens uppbyggnad

Inledningsvis i rapporten redovisas en finansiell analys av hur kommunerna i Västra Götaland och Halland har utvecklats finansiellt från 2020–2022. Analysen kretsar kring de finansiella nyckeltal som används i den finansiella profilen längre fram i rapporten. Här finns också tabeller som försöker beskriva starka och svaga finansiella sidor hos de olika kommunerna.

Efter det inledande avsnittet följer en beskrivning och en förklaring av den finansiella profilen och av de nyckeltal och perspektiv som ingår i den.

Direkt efter beskrivningen av den finansiella profilen görs en analys av kommunens finansiella ställning och utveckling under perioden 2020–2022. Den fokuserar på att jämföra kommunens utveckling gentemot övriga kommuner i Västra Götaland och Halland. Detta görs både via traditionella finansiella nyckeltal och med hjälp av den finansiella profil som tidigare har beskrivits. Målsättningen med avsnittet är att detaljerat belysa starka och svaga finansiella sidor hos kommunen i förhållande både till god ekonomisk hushållning och övriga kommuner i länen.

Därefter följer en sida med en redovisning av kommunens finansiella profiler, både när det gäller i förhållande till övriga kommuner i Västra Götaland och Halland, men också i förhållande till riket. Skälet till att två olika typer av finansiella profiler redovisas, är att det egentligen inte är helt rättvisande att bara konstruera finansiella profiler som beskriver hur kommunerna i Västra Götaland och Halland befinner sig i förhållande till varandra. Därför kompletteras de med finansiella profiler som jämförs mot de ca 150 kommuner i de län eller grupper som i dagsläget använder sig av den finansiella profilen. Värdet för dessa kommuner bör som tidigare nämnts statistiskt ligga mycket nära riksgenomsnittet.

Sedan följer en redovisning av samtliga Västra Götalands och Hallands kommuners finansiella profiler för 2022. Därefter redovisas ett antal finansiella nyckeltal för 2022 sorterad per kommun i bokstavsordning.

Allra sist rapporten följer en koncernanalys med utgångspunkt från en koncernprofil.

Hans Petersson
Kommunforskning i Västsverige

Finansiell analys av kommunerna i Västra Götaland och Hallands län

Det genomsnittliga resultatet före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader i Västra Götaland och Hallands län förbättrades med 0,6 procentenheter mellan 2020 och 2022. Det uppgick 2022 till starka 4,7%. Investeringarna i anläggningstillgångar låg på en hög nivå under perioden. Kommunerna kunde, trots en hög investeringsvolym, i genomsnitt finansiera samtliga investeringar under perioden med skatteintäkter. Detta bidrog till att det genomsnittliga finansiella utrymmet i länen förbättrades, vilket är positivt inför framtiden.

Syftet med denna analys är att kortfattat beskriva den genomsnittliga finansiella utvecklingen och ställningen under perioden 2020–2022 bland de 55 kommunerna som ingår i Västra Götaland och Hallands län. Analysen ska ses som ett komplement till den finansiella profilen för kommunen som presenteras längre fram i denna rapport.

Resultat före extraordinära poster förbättrades under perioden

Kommuner ska bedriva sin verksamhet enligt god ekonomisk hushållning. En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv är att balansen mellan kommunens löpande intäkter och kostnader är god.

Ett viktigt mått på balansen mellan de löpande intäkterna och kostnaderna är resultat före extraordinära poster. Benämns också som resultat efter finansiella poster. Detta resultat innehåller alla kommunens löpande kostnader och intäkter i förhållande till verksamhetens kostnader som i dagsläget bör ligga mellan 3% och 4% över en längre tidsperiod. Med en sådan resultatnivå klarar en genomsnittlig kommun av att likvidfinansiera större delen av sina investeringar med skatteintäkter, vilket i sin tur leder till att kommunen kan behålla sin finansiella handlingsberedskap på kort och lång sikt i form av likviditet och soliditet. För expansiva kommuner med stor investeringsvolym bör resultatet i de flesta fall ligga på mellan 4% och 6% om kommunens finansiella handlingsutrymme ska behållas. För kommuner med befolkningsminskning kan det däremot räcka med 1–2% i resultat.

Det genomsnittliga resultatet före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader i länen uppgick till 4,1% under 2020. Det förbättrades under 2021 till 6,1%, för att under 2022 försvagas till 4,7%. Det innebar ett förbättrat resultat mellan åren 2020 och 2022 med 0,6 procentenheter. Om 2021 jämförs med 2022, blev det en resultatförsämring med 1,4 procentenheter.

En viktig förklaring till den höga resultatnivån under perioden var en oväntat snabb återhämtning av den svenska ekonomin under pandemin med god skatteintäktsutveckling under främst 2021 och 2022. Vidare har kommunernas resultat under 2020 och 2021 påverkats positivt av statsbidrag för att hantera Covid-19. Därtill har också försäljningar

av anläggningstillgångar och exploateringstillgångar bidragit till de goda resultaten under perioden. Dessutom skall till detta läggas, att det har varit en lägre efterfrågan av vissa kommunala tjänster, till följd av pandemin, som har lett till reducerade kostnader i flera verksamheter. I detta sammanhang bör det noteras att ett viktigt skäl till att 2020 års resultat i länen försämrades jämfört med 2021 var att kommunernas finansnetto försvagades på grund av både orealiserade kursförluster och ökade räntekostnader för upptagna lån.

Starkast resultat före extraordinära poster i relation till verksamhetens bruttokostnader under 2022 redovisade Kungsbacka med 11,7%, följt av Kungälv med 11,4% och Härryda med 9,4%. Därefter följde Mölndal med 8,7% och Götene med 8,3%. Av de fem uppräknade kommunerna, var Härryda, Kungälv och Mölndal, med i toppen även 2021.

Totalt under 2022 redovisade 85% av kommunerna ett resultat över 2,5% av verksamhetens bruttokostnader, vilket torde vara en nivå som långsiktigt kan betraktas som en gräns för god ekonomisk hushållning ur ett resultatperspektiv. Detta var nästan samma som under 2021, då 87% av kommunerna låg över 2,5%. Under 2020 redovisade 80% av kommunerna ett resultat över 2,5% av verksamhetens bruttokostnader. Kommunsektorn och Västra Götalands och Hallands län uppvisar tre extremt goda år ur ett resultatperspektiv.

Lägst resultat före extraordinära poster i relation till verksamhetens bruttokostnader under 2022 redovisade Lidköping med -5,1%, vilka följdes av Tibro med -2,2%, Åmål med 0,7%, Trollhättan med 1,0% och Munkedal med 1,2%. Flera av dessa kommuners resultat försvagades dock under 2022 på grund av orealiserade kursförluster för värdepapper.

Den genomsnittliga resultatnivån i länen under de tre senaste åren mellan 2020 och 2022 låg på 5,0% per år, vilket kan betraktas som mycket god ekonomisk hushållning ur ett generellt perspektiv, nämligen att skatteintäkterna över en längre tidsperiod klarar av att finansiera merparten av kommunernas investeringar. Konsekvensen blir att kommunernas skuldsättning begränsas och framtida finansiellt handlingsutrymme bibehålls eller ökar. Nivån på 5,0% är dock ett medelvärde för länen. När det gäller den genomsnittliga resultatnivån och även övriga nyckeltal i rapporten är variationen stor

bland kommunerna i länen. Det skall man vara medveten om, när genomsnittet studeras i rapporten.

Det var Mölndals kommun som under perioden 2020–2022 uppvisade högst genomsnittligt resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren med i genomsnitt 10,3% per år. Därefter följde Kungälv och Lidköping med 9,4%, som i sin tur följdes av Härryda, Kungsbacka, Skövde, Vara,

Resultat före extraordinära poster*

Procent	2020	2021	2022	Snitt 20-22	Förändr 20-22
Kungsbacka	6,9	7,6	11,7	8,7	4,8
Kungälv	4,5	12,3	11,4	9,4	6,9
Härryda	8,5	9,6	9,4	9,2	0,9
Mölndal	8,9	13,2	8,7	10,3	-0,2
Götene	3,1	7,8	8,3	6,4	5,2
Alingsås	4,9	5,5	7,4	5,9	2,5
Öckerö	3,7	4,7	6,8	5,1	3,1
Herrljunga	3,7	4,1	6,6	4,8	2,9
Tidaholm	2,0	4,0	6,5	4,2	4,5
Bollebygd	3,1	8,7	6,4	6,1	3,3
Mellerud	2,1	6,1	6,4	4,9	4,3
Gullspång	2,8	4,8	6,3	4,6	3,5
Svenljunga	5,1	4,1	6,3	5,2	1,2
Vara	5,9	7,7	6,3	6,6	0,4
Färgelanda	-2,2	0,7	6,2	1,6	8,4
Uddevalla	4,2	4,9	6,1	5,1	1,9
Lysekil	4,2	2,4	5,9	4,2	1,7
Göteborg	6,0	6,2	5,8	6,0	-0,2
Partille	2,6	9,5	5,8	6,0	3,2
Vänersborg	5,5	6,2	5,8	5,8	0,3
Falköping	4,2	5,1	5,7	5,0	1,5
Varberg	3,8	9,7	5,6	6,4	1,8
Ale	6,0	5,6	5,4	5,7	-0,6
Orust	4,3	6,0	5,4	5,2	1,1
Tanum	3,3	7,2	5,4	5,3	2,1
Tjörn	4,4	7,6	5,2	5,7	0,8
Falkenberg	2,0	5,1	5,0	4,0	3,0
Strömstad	5,0	7,4	4,8	5,7	-0,2
Tranemo	1,9	3,8	4,8	3,5	2,9
Borås	3,5	5,7	4,6	4,6	1,1
Halmstad	6,7	7,4	4,4	6,2	-2,3
Mark	2,1	4,2	4,4	3,6	2,3
Mariestad	2,2	4,9	4,3	3,8	2,1
Skövde	8,0	8,3	4,1	6,8	-3,9
Sotenäs	2,7	2,3	4,0	3,0	1,3
Hjo	1,8	3,8	3,9	3,2	2,1
Vårgårda	2,7	3,5	3,9	3,4	1,2
Ulricehamn	3,7	6,2	3,9	4,6	0,2
Stenungsund	7,0	3,9	3,8	4,9	-3,2
Essunga	1,1	2,4	3,6	2,4	2,5
Grästorps	4,8	4,6	3,3	4,2	-1,5
Laholm	3,8	2,2	2,9	3,0	-0,9
Dals-Ed	3,4	3,7	2,8	3,3	-0,6
Bengtsfors	9,4	2,0	2,7	4,7	-6,7
Karlsborg	3,0	4,9	2,6	3,5	-0,4
Töreboda	2,1	4,2	2,6	3,0	0,5
Hylte	1,5	1,8	2,3	1,9	0,8
Lilla Edet	4,3	7,0	2,0	4,4	-2,3
Lerum	3,6	10,1	1,9	5,2	-1,7
Trollhättan	7,0	6,0	1,4	4,8	-6,0
Munkedal	3,6	4,2	1,2	3,0	-2,4
Åmål	1,1	2,6	0,7	1,5	-0,4
Tibro	4,2	12,0	-2,2	4,7	-6,4
Lidköping	8,5	24,7	-5,1	9,4	-13,6
Medel	4,1	6,1	4,7	5,0	0,6
Medel	4,1	6,1	4,7	5,0	0,6

* Resultat före extraordinära poster relaterat till verksamhetens bruttokostnader.

Götene, Varberg, Halmstad, Bollebygd, Göteborg och Partille. Alla dessa kommuner redovisade ett genomsnittligt resultat per år som var högre än 6,0%, vilket är en resultatnivå som är mycket stark.

Den kommun som uppvisade lägst genomsnittligt resultat före extraordinära poster mellan 2020 och 2022 var Åmål med i genomsnitt 1,5% per år. Kommunerna Hylte och Färgelanda låg också under 2% i resultat i förhållande till verksamhetens bruttokostnader, vilket är ett för lågt genomsnittligt resultat över en längre tidsperiod. Speciellt med tanke på att det genomsnittliga resultatet i länen under perioden 2020 till 2022 var 5,0% per år.

67% av kommunerna i Västra Götaland och Halland redovisade en positiv utveckling av resultat före extraordinära poster mellan 2020 och 2022. Färgelanda, Kungälv, Götene, Kungsbacka och Tidaholm tillhörde de kommuner i länen som redovisade störst resultatförbättring mellan 2020 och 2022. Återigen bör poängteras att perioden störs i positiv riktning av jämförelsemässigt stora engångsposter, främst i form ökade statsbidrag och minskade kostnader på grund av Covid-19.

Hög investeringsvolym

Investeringsvolymen ingår inte som nyckeltal i den finansiella profilen, men den är viktig att lyfta fram i analysen. Detta eftersom investeringarnas storlek till viss del förklarar utvecklingen för flera balansräkningsorienterade nyckeltal, som exempelvis kassalikviditet, soliditet och finansiella nettotillgångar.

Med ”investering” avses årets anskaffning av kommunens immateriella och materiella anläggningstillgångar. De finansiella anläggningstillgångarna inkluderas ej i begreppet ”investering” i denna rapport.

För att investeringsvolymen ska bli jämförbar mellan kommunerna har investeringarna relaterats till verksamhetens nettokostnader. En genomsnittlig svensk kommun ligger för närvarande under en längre period, runt 12–14%, när det gäller detta nyckeltal. Variationerna mellan enskilda år är dock oftast stora. Detta gäller speciellt i mindre kommuner, där större investeringsobjekt kraftigt påverkar de enskilda åren. Nyckeltalet kan också påverkas om en kommun har mycket av sin investeringstyngda verksamhet i bolagsform.

Den genomsnittliga investeringsvolymen i Västra Götalands och Hallands län varierade under den granskade perioden. Relateras årets investeringar till verksamhetens nettokostnader redovisade länen ett genomsnitt på 12% per år under 2020 och 2022. Investeringsvolymen sjönk under 2021 tillfälligt till 10%. Det innebar en genomsnittlig investeringsvolym på nästan 12% per år under perioden.

En genomsnittlig investeringsvolym på 12% per år mellan 2020 och 2022 för kommunerna i Västra Götaland och Hallands län innebar att länen ligger något högre än många andra län eller kommungrupper där finansiella profiler också har tagits fram. Det flesta grupper eller län ligger som tidigare nämnts runt 9–12% per år. Generellt är det så att kommunerna kring storstäderna redovisar högre investeringsvolym än snittet i riket.

Investeringsnivån kommer troligtvis att vara konstant hög under de kommande 5–10 åren i kommunsektorn. Detta beror bland annat på att många verksamhetsfastigheter byggdes under 1960- och 1970-talen och att dessa nu behöver renoveras eller ersättas. Andra förklaringar är att Sveriges befolkning ökar, vilket kräver nyinvesteringar i skolor och äldreboende. Kommunerna har också ett behov att

reinvestera sin infrastruktur och VA-verksamhet. En ökad investeringsvolym innebär ökade driftkostnader som kommer att ta allt större utrymme i kommunernas finansiella handlingsutrymme.

Den kommun som investerade mest i förhållande till sina nettokostnader mellan 2020 och 2022 var Mölndal med i genomsnitt höga 23% per år. Därefter följde Tanum med 20%, Tibro med 19% samt Kungsbacka, Skövde och Lidköping med 19% per år. Under perioden var det drygt hälften av kommunerna i länen som investerade högre än 12% per år. Det är ett historiskt högt värde.

De kommuner som investerade minst under perioden var Lysekil, Sotenäs, Öckerö, Essunga, Laholm, Partille, Lilla Edet, Åmål och Färgelanda med 6% till 2% i snitt per år mellan 2020–2022. Bland kommuner med låg investeringsvolym finns sådana som har sin fastighetsförvaltning och annan investeringsintensiv verksamhet i bolagsform, med det finns också kommuner som på grund av sitt ekonomiska läge har dragit ner på sina investeringar.

Varierande, men hög skattefinansieringsgrad av investeringarna

En viktig del av den finansiella analysen är att studera och analysera finansieringsgraden av investeringarna. När den löpande driften har finansierats, bör en tillräckligt stor andel av skatteintäkterna återstå för att kunna finansiera årets investeringar med för att kommunens finansiella handlingsutrymme ska kunna hållas intakt. Detta mäts genom att årets investeringar relateras till de skatteintäkter och generella statsbidrag som återstår när kommunens löpande driftverksamhet har finansierats. Redovisas ett värde på 100 procent eller mer, innebär det att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som genomförts under året. Detta stärker kommunens finansiella handlingsutrymme. Ett värde högre än 100 procent innebär att skatteintäkter kan användas till att amortera av kommunens skulder och/eller att stärka likviditeten. Ett värde lägre än 100 procent innebär att kommunen är tvungen att finansiera en del av investeringarna med att ta i anspråk likvida medel och/eller via ökning av skulder.

Måttet är kassaflödesbaserat och speglar hur finansieringen (betalningen) av investeringar påverkar likviditeten och skulder av olika slag. Detta innebär rent praktiskt, för att till exempel, bibehålla samma soliditet i kommunen, allt annat oförändrat, så krävs en finansieringsgrad på samma nivå som soliditets nyckeltalet visar. Detta innebär att om kommunen når en 100% finansieringsgrad av investeringarna kommer soliditeten att öka. Det gäller därför för kommunen att på lång sikt hitta en stabil skuldsättning över generationer som innebär att varje generation skattefinansierar en rimlig del av investeringarna med skatteintäkter. Denna andel varierar mellan kommuner och över tid i den enskilda kommunen.

Skattefinansieringsgraden av investeringarna behöver inte alltid ligga över 100%, utan en lämplig nivå beror lite på vilket finansiellt handlingsutrymme kommunen har. Det finns ett antal kommuner med god finansiell kapacitet och de kan periodvis öka sin skuldsättning. För de flesta svenska kommuner krävs dock en god skattefinansieringsgrad av investeringarna, närmare 100%, så att inte skulderna ökar

Investeringsvolym 2020–2022 *

Procent	2020	2021	2022	Snitt 20-22
Mölndal	20	24	26	23
Tanum	24	18	19	20
Tibro	16	8	33	19
Lidköping	16	19	19	18
Skövde	19	16	18	18
Vara	13	19	21	18
Grästorps	23	11	18	17
Halmstad	18	13	20	17
Strömstad	20	23	8	17
Göteborg	19	16	15	17
Kungsbacka	20	15	17	17
Varberg	22	13	13	16
Mark	19	16	12	16
Vänersborg	14	12	20	15
Herrljunga	13	11	21	15
Stenungsund	11	13	21	15
Munkedal	11	11	20	14
Kungälv	7	9	24	13
Mariestad	11	16	13	13
Uddevalla	9	12	19	13
Ale	15	12	10	12
Falköping	16	10	11	12
Härryda	19	11	7	12
Lerum	12	13	12	12
Mellerud	16	8	13	12
Falkenberg	16	12	8	12
Hjo	14	14	8	12
Orust	15	11	10	12
Skara	5	11	19	12
Ulricehamn	14	8	13	12
Tranemo	17	10	5	11
Hylte	10	11	10	10
Tidaholm	15	8	7	10
Svenljunga	9	10	10	10
Värgårda	6	10	12	9
Bengtstors	11	7	9	9
Borås	6	10	11	9
Dals-Ed	9	9	9	9
Trollhättan	6	10	10	9
Alingsås	5	6	11	7
Gullspång	9	4	9	7
Karlsborg	8	8	6	7
Tjörn	9	6	6	7
Bollebygd	4	5	11	7
Götene	5	7	8	7
Töreboda	6	6	8	7
Lysekil	7	5	7	6
Sotenäs	7	6	5	6
Öckerö	6	5	7	6
Essunga	6	6	5	6
Laholm	7	5	5	6
Partille	4	6	6	5
Lilla Edet	3	4	7	5
Åmål	3	4	6	4
Färgelanda	1	2	2	2
Medel	12	10	12	12

* Investeringar relaterat till verksamhetens nettokostnader

mer inför framtiden och därigenom minskar framtida skattebetalares konsumtionsutrymme.

För länens kommuner uppgick den genomsnittliga skattefinansieringsgraden av årets investeringar till 99% under 2020. Under 2021 ökade den till 137%, för att minska till 116% under 2022. Detta gav en genomsnittlig länskattefinansieringsgrad på 117% per år under de tre senaste åren.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna *				
Procent	2020	2021	2022	Snitt 20-22
Partille	151	243	290	228
Färgelanda	36	185	404	208
Bollebygd	217	292	109	206
Lilla Edet	227	250	105	194
Lysekil	127	196	235	186
Tjörn	114	245	183	181
Kungälv	188	249	93	177
Härryda	89	163	277	176
Öckerö	131	205	185	174
Götene	152	193	173	173
Sotenäs	157	169	184	170
Gullspång	85	269	136	163
Alingsås	173	169	119	154
Svenljunga	100	162	181	148
Tranemo	54	116	250	140
Essunga	90	113	178	127
Laholm	116	131	129	125
Tidaholm	49	126	184	120
Borås	139	123	95	119
Töreboda	112	155	86	118
Orust	74	126	133	111
Bengtstors	147	98	87	111
Falköping	72	128	131	110
Lidköping	112	211	4	109
Åmål	112	154	57	108
Kungsbacka	78	111	131	107
Ale	86	105	128	106
Skara	185	77	49	104
Mellerud	44	163	97	101
Trollhättan	177	88	37	101
Karlsborg	87	113	101	100
Dals-Ed	106	103	90	100
Ulricehamn	70	156	73	100
Falkenberg	43	99	149	97
Tibro	58	228	5	97
Strömstad	62	71	155	96
Varberg	47	142	99	96
Vårgårda	123	90	73	95
Skövde	95	115	71	94
Halmstad	84	126	67	92
Hylte	82	81	97	87
Lerum	74	128	57	86
Mölnådal	88	103	66	86
Stenungsund	126	77	50	84
Göteborg	69	90	93	84
Vara	94	81	62	79
Vänersborg	77	101	57	78
Mariestad	71	74	87	77
Uddevalla	94	80	57	77
Hjo	48	64	118	77
Herrljunga	63	100	62	75
Tanum	47	99	76	74
Grästorp	46	93	52	64
Munkedal	71	81	25	59
Mark	34	59	80	58
Medel	99	137	116	117

* Resultat före extraordinära poster plus avskrivningar relaterat till årets investeringar med avdrag för försäljningsinkomster.

Detta innebär att kommunerna i genomsnitt kunde finansiera sina investeringar med skatteintäkter, vilket var positivt för länens genomsnittliga finansiella handlingsutrymme. Detta syns i nyckeltalen, soliditet och kassalikviditet, som förbättrades under perioden.

Spridningen var stor bland kommunerna i länen. Det var cirka 30% av kommunerna som under perioden var tvungna att finansiera en del av sina investeringar via ökad skuldsättning och/eller minskade likvida medel. I många fall användes också realisationsvinster från försäljningar av anläggningstillgångar för att finansiera investeringar.

Skattefinansieringsgraden varierar liksom övriga nyckeltal kraftigt mellan olika kommuner i länen. Nyckeltalet är både beroende av vilket resultat och vilken investeringsvolym kommunen uppvisar. Det är också på det viset att de olika kommunerna befinner sig i olika investeringsfaser, vilket gör att skattefinansieringsgraden bör studeras över en längre tidsperiod för att några slutsatser ska kunna dras. Enskilda år kan variera kraftigt, speciellt i mindre kommuner, eftersom investeringar i fastigheter och anläggningar där slår hårdare mot nyckeltalet.

Med tanke på ovanstående är det mer intressant att studera hela perioden än att fokusera på enskilda år i analysen. Starkast genomsnittlig skattefinansieringsgrad mellan 2020 och 2022 hade Partille, Färgelanda, Bollebygd, Lilla Edet, Lysekil, Tjörn, Kungälv, Härryda, Öckerö, Götene, Sotenäs, Gullspång och Alingsås med ett genomsnittligt årssnitt på över 150%. De flesta av dessa kommuner redovisade dock en investeringsvolym som var lägre eller klart lägre än genomsnittet i länen. Flertalet låg mellan 3% och 8% i förhållande till nettokostnaderna, jämfört med snittet för länen som låg på 12%. Många av dessa kommuner har sin investeringsutgifta verksamhet i bolagsform.

Förbättrad soliditet

Det viktigaste och vanligaste kapacitetsrelaterade nyckeltalet är soliditet. Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats med eget kapital. Syftet med soliditeten är att bedöma en kommuns långsiktiga betalningsförmåga och dess rörelseriktning. Desto större andel eget kapital som utgörs av kommunens tillgångar, desto högre är soliditeten. En soliditet på 100 procent innebär en finansiering med enbart eget kapital och en soliditet på 0 procent innebär att det inte finns något eget kapital alls, utan samtliga tillgångar har finansierats med främmande kapital i form av avsättningar och skulder. Beräkningen av nyckeltalet innebär att det aldrig kan överstiga 100 procent, men att 0 procent inte är det lägsta möjliga värdet. Det finns kommuner som har en negativ soliditet, vilket uppkommer när skulderna är större än tillgångarna. En låg soliditet kan innebära hög risk för verksamheten, medan en hög soliditet innebär en låg finansiell risk. Man brukar kalla en låg soliditet för "svag soliditet" och en hög soliditet för "god soliditet".

En kommun med hög soliditet har i regel bättre motståndskraft mot eventuella finansiella förändringar i form av bland annat lägre resultatnivåer under en period. Det egna kapitalets storlek i förhållande till kommunens övriga skulder är även av intresse för banker och kreditinstitut i samband med att kommunen förhandlar om lån eller krediter.

När soliditeten jämförs, kan så kallade Internbanker påverka jämförelsen i länen. Kommun med Internbank redovisar en lägre soliditet än kommuner utan Internbanker.

Västra Götaland och Hallands läns genomsnittliga soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser låg under 2020 på 23%. Den ökade under 2021 till 27%. Under 2022 stärktes

Soliditet *

Procent	2020	2021	2022	Förändr 20-22
Halmstad	63	63	62	-1
Härryda	32	44	55	23
Mölndal	50	54	55	5
Ulricehamn	42	46	49	7
Tidaholm	38	41	46	8
Herrljunga	40	42	45	5
Mark	45	45	45	0
Sotenäs	39	42	45	6
Bollebygd	28	37	43	15
Karlsborg	32	38	42	10
Lidköping	40	44	42	2
Ale	30	34	40	10
Laholm	35	37	40	5
Kungsbacka	33	36	39	6
Essunga	30	33	37	7
Tibro	37	45	37	0
Götene	33	41	35	2
Trollhättan	30	34	35	5
Strömstad	29	32	34	5
Vara	27	31	32	5
Skövde	29	30	31	2
Töreboda	24	29	31	7
Vänersborg	24	28	31	7
Öckerö	19	24	31	12
Tranemo	26	26	30	4
Hjo	23	25	29	6
Lerum	23	29	29	6
Dals-Ed	18	22	28	10
Borås	23	25	27	4
Varberg	24	27	27	3
Kungälv	17	23	27	10
Mellerud	15	20	26	11
Munkedal	23	27	26	3
Bengtsfors	21	23	25	4
Falköping	18	20	25	7
Göteborg	19	21	24	5
Stenungsund	22	26	24	2
Tjörn	13	19	24	11
Grästorps	17	20	22	5
Skara	17	19	22	5
Partille	40	31	21	-19
Värgårda	14	18	21	7
Falkenberg	18	20	20	2
Tanum	13	17	20	7
Uddevalla	15	18	19	4
Svenljunga	31	13	16	-15
Orust	4	13	15	11
Åmål	3	10	13	10
Lysekil	4	5	11	7
Alingsås	17	19	10	-7
Hylte	5	7	7	2
Mariestad	2	4	6	4
Färgelanda	-11	-7	3	14
Gullspång	-14	-7	3	17
Lilla Edet	-11	2	-1	10
Medel	23	27	29	6

* Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt.

den till 29%. En total förbättring med 6 procentenheter under perioden från 23% till 29%. En viktig förklaring till ökningen i länen var, förutom en god skattefinansieringsgrad av investeringarna, att soliditeten påverkades positivt av att pensionsförpliktelserna utanför balansräkningen sjönk under perioden.

Starkast soliditet under 2022 redovisade Halmstad med 62%, Härryda och Mölndal med 55%, följda av Ulricehamn med 49% och Tidaholm med 46%.

Lägst soliditet under 2022 uppvisade Lilla Edet på -1% Det var endast Lilla Edet som redovisade en negativ soliditet under 2022 när samtliga pensionsförpliktelser inkluderas i måttet. Jämfört med 2020 var detta en förbättring med två kommuner. Under 10% i soliditet låg Alingsås, Hylte, Mariestad, Färgelanda, Gullspång.

Störst förbättring under perioden av soliditeten redovisade Härryda, Gullspång, Bollebygd, Färgelanda, Öckerö, Mellerud, Tjörn och Orust. Alla låg över 10 procentenheter i förbättring. Några av dessa kommuner stärkte dock sin soliditet på grund av större realisationsvinster. Vissa har också relativt låga soliditetsnivåer, vilket gör att det blir lättare att göra en större procentuell ökning.

Soliditet är svår att jämföra mellan kommuner, då bland annat en eventuell upplåning som vidareutlånas till kommunala bolag påverkar soliditeten i negativ riktning. Vidare påverkas också soliditetsmättet av vilka olika organisationslösningar kommunerna valt bland annat för sina kommunala bolag. Ett sätt att komplettera jämförelsen är att även studera soliditeten för kommunkoncernen.

Förbättrad kassalikviditet

Kassalikviditet är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. Med kassalikviditet avses omsättningstillgångar exklusive lager, förråd och exploateringstillgångar i relation till kortfristiga skulder. Lånelöften ska inte räknas in i måttet. Görs detta bör det vara i separat mått, där det tydligt framgår att lånelöften har inkluderats.

Analysen av kassalikviditet blir extra intressant om det ställs i relation till soliditeten. En kommun som både har förbättrat sin likviditet och sin soliditet har stärkt både sin kortsiktiga och långsiktiga betalningsförmåga och således har kommunens totala finansiella handlingsutrymme stärkts. Har kommunen exempelvis använt en del av sin likviditet för att betala av skulder, så har soliditeten förbättrats och det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet har stärkts. Samtidigt har dock det kortsiktiga finansiella handlingsutrymmet försvagats, så det totala handlingsutrymmet är oförändrat. Sådana här scenarier gör att det är viktigt att analysera soliditet och likviditet tillsammans.

Länens genomsnittliga kassalikviditet förbättrades mellan 2020 och 2022 med 21 procentenheter från 112% till 133%. Ett värde på 133% under 2022 innebar att kortfristiga fordringar och likvida medel översteg kortfristiga skulder. Den genomsnittliga nivån på kassalikviditeten i länen är mer än tillfredsställande ur risksynpunkt, eftersom det i kommunernas kortfristiga skulder ingår en semesterlöneskuld som utgör ca 30-40% av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör

därför ingen större belastning på likviditeten. En tumregel är att om en kommun hamnar under 60% måste kommunen ibland nyttja en eventuell checkkredit, det vill säga låna kortsiktigt. Kommunen blir då mer känslig för eventuella snabba ränteförändringar.

Kassalikviditeten varierade i länen mellan 942% och 31%. Högst kassalikviditet under 2022 hade Lidköping med 942%,

därefter följde Alingsås med 434%, Mariestad med 401%, Skövde med 343% och på femte plats kom Partille med 259%.

Lägst likviditet under 2022 redovisade Hylte med 31%, Varberg med 38% och Borås med 49%. Kommuner med låg likviditet kan dock oftast medvetet ha valt att ligga på en lägre nivå och komplettera med upplåning i någon form av kortfristig lånekredit.

Kassalikviditet

Procent	2020	2021	2022	Förändr 20-22
Lidköping	816	986	942	126
Alingsås	391	435	434	43
Mariestad	59	339	401	342
Skövde	286	337	343	57
Partille	219	244	259	40
Tibro	214	294	250	36
Öckerö	126	161	179	53
Sotenäs	139	161	172	33
Tjörn	134	163	165	31
Laholm	127	144	163	36
Götene	95	119	146	51
Halmstad	170	183	139	-31
Härreda	119	84	127	8
Strömstad	95	95	126	31
Mölnadal	100	108	125	25
Gullspång	71	95	124	53
Tranemo	65	122	120	55
Karlsborg	98	105	110	12
Svenljunga	81	101	108	27
Mellerud	99	108	106	7
Tanum	80	93	106	26
Orust	121	95	105	-16
Herrljunga	67	76	104	37
Kungsbacka	71	83	104	33
Ale	61	85	101	40
Bollebygd	106	111	101	-5
Essunga	79	82	100	21
Färgelanda	58	71	99	41
Bengtsfors	87	81	98	11
Falköping	56	66	98	42
Lilla Edet	101	109	97	-4
Åmål	98	109	96	-2
Vårgårda	100	79	94	-6
Mark	90	86	93	3
Falkenberg	49	78	91	42
Lysekil	85	81	91	6
Tidaholm	74	79	88	14
Grästorp	88	103	87	-1
Lerum	133	157	85	-48
Töreboda	58	62	83	25
Kungälv	85	112	82	-3
Skara	101	139	76	-25
Dals-Ed	73	76	74	1
Stenungsund	84	60	72	-12
Vänersborg	59	81	69	10
Trollhättan	86	87	65	-21
Göteborg	35	58	64	29
Vara	53	38	63	10
Ulricehamn	105	125	61	-44
Munkedal	89	68	58	-31
Uddevalla	37	44	57	20
Hjo	45	60	52	7
Borås	48	57	49	1
Varberg	38	51	38	0
Hylte	77	34	31	-46
Medel	112	131	133	21

* Nyckeltalet innefattar ej förråd och exploateringsstillgångar.

Finansiella nettotillgångar *

Procent	2020	2021	2022	Förändr 20-22
Lidköping	37	52	37	0
Alingsås	28	32	34	6
Trollhättan	32	30	25	-7
Laholm	16	17	18	2
Sotenäs	1	7	12	11
Ulricehamn	12	14	11	-1
Härreda	-33	-2	8	41
Öckerö	-2	3	8	10
Borås	1	3	5	4
Herrljunga	10	9	1	-9
Halmstad	11	6	0	-11
Karlsborg	0	0	0	0
Åmål	0	1	-1	-1
Essunga	-4	-4	-2	2
Bollebygd	-18	-9	-7	11
Mölnadal	-2	0	-7	-5
Göteborg	-42	-41	-15	27
Götene	0	5	-15	-15
Tibro	3	12	-15	-18
Töreboda	-14	-12	-15	-1
Ale	-23	-20	-16	7
Tidaholm	-25	-23	-17	8
Tjörn	-36	-27	-18	18
Mark	-6	-12	-19	-13
Gullspång	-29	-25	-23	6
Munkedal	-10	-12	-24	-14
Skara	-17	-20	-26	-9
Vänersborg	-26	-24	-29	-3
Dals-Ed	-36	-34	-30	6
Tranemo	-44	-38	-31	13
Uddevalla	-21	-25	-31	-10
Vara	-21	-22	-31	-10
Varberg	-32	-30	-32	0
Bengtsfors	-35	-34	-33	2
Hjo	-33	-36	-34	-1
Lerum	-40	-36	-34	6
Färgelanda	-53	-41	-35	18
Lysekil	-9	-38	-37	-28
Vårgårda	-37	-37	-38	-1
Strömstad	-41	-45	-40	1
Grästorp	-38	-36	-41	-3
Hylte	-35	-40	-41	-6
Mellerud	-45	-43	-41	4
Kungsbacka	-42	-41	-45	-3
Stenungsund	-35	-33	-46	-11
Falköping	-52	-52	-48	4
Falkenberg	-40	-40	-51	-11
Orust	-66	-61	-55	11
Lilla Edet	-27	-21	-58	-31
Skövde	-67	-59	-60	7
Mariestad	-52	-55	-66	-14
Kungälv	-76	-61	-69	7
Partille	19	-34	-88	-107
Tanum	-87	-86	-88	-1
Svenljunga	-5	-125	-122	-117
Medel	-22	-23	-26	-4

* Se beskrivning sidan 20.

Försvagade finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla de finansiella tillgångar i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på tio års sikt, nämligen samtliga omsättningstillgångar, långfristiga placeringar och fordringar samt kort- och långfristiga skulder. Nettot av dessa har sedan relaterats till verksamhetens bruttokostnader för att en jämförelse ska kunna ske kommuner emellan. Måttet är intressant eftersom det speglar den tidsrymd som ligger någonstans mellan likviditetsmåtten och soliditeten. Man skulle kunna uttrycka det som ”medellång betalningsberedskap”. I måttet elimineras också vidareutlåning inom kommunkoncernen. Genom att analysera finansiella nettotillgångar tillsammans med soliditet och kassalikviditet får man en bra bild av kommunernas finansiella handlingsutrymme.

De genomsnittliga finansiella nettotillgångarna relaterade till verksamhetens bruttokostnader i länen försvagades under perioden med 4 procentenheter från -22% till -26%. En viktig förklaring till försvagningen var att vissa kommuner i Västra Götaland och Halland har börjat bokföra finansiell leasing under perioden. Detta påverkar balansräkningens tillgång- och skuldsida, vilket i sin tur påverkar nyckeltalet ibland i kraftigt negativa riktning. Sådana exempel på detta är Svenljunga och Partille kommuner.

Högst värde under 2022 när det gäller finansiella nettotillgångar relaterat till verksamhetens bruttokostnader redovisade Lidköping med 37%, Alingsås med 34%, följda av Trollhättan med 25%. Fjärde starkast var Laholm med 18%. Positiva värden avseende finansiella nettotillgångar redovisades av 22% av kommunerna.

Kommuner med goda finansiella nettotillgångar karaktäriseras ofta också av en god soliditet, men det finns också kommuner som har goda finansiella nettotillgångar även om soliditeten är genomsnittlig. Dessa utmärks då av att kommunen har en stor del av sina tillgångar i omsättningstillgångar. Kommuner som sålt delar av sina anläggningstillgångar inom koncernen utmärks oftast av goda finansiella nettotillgångar.

Lägst värde avseende finansiella nettotillgångar relaterat till verksamhetens bruttokostnader under 2022 uppvisade Svenljunga med -122%, följd av Tanum och Partille med -88%, Kungälv med -69% samt Mariestad med -66%. Kommuner med svaga finansiella nettotillgångar har oftast också en svag soliditet, men det finns ett antal kommuner som har genomsnittlig soliditet även om kommunen uppvisar svaga finansiella nettotillgångar. Då gäller det att de har stora andelar av sina tillgångar i bundna anläggningstillgångar.

Skattesatsen förblev oförändrad under perioden

Skattesats är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner i länen, eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktssidan genom ett ökat skatteuttag. Det är samtidigt viktigt att klargöra att storleken på skatteuttaget i stor utsträckning är en ideologisk fråga.

Den genomsnittliga skattesatsen i länen förblev oförändrad om 2020 och 2022 jämför med varandra. Den uppgick till

Primärkommunal skattesats

Procent	2020	2021	2022	Förändr 20-22
Partille	19,96	19,96	19,96	0,00
Varberg	20,33	20,33	20,33	0,00
Härryda	20,62	20,62	20,50	-0,12
Mölnadal	20,51	20,51	20,51	0,00
Laholm	20,58	20,58	20,58	0,00
Lerum	20,65	20,65	20,65	0,00
Halmstad	20,98	20,98	20,98	0,00
Ulricehamn	21,05	21,05	21,05	0,00
Falkenberg	21,10	21,10	21,10	0,00
Göteborg	21,12	21,12	21,12	0,00
Tibro	21,21	21,21	21,21	0,00
Lidköping	21,26	21,26	21,26	0,00
Mariestad	21,26	21,26	21,26	0,00
Borås	21,31	21,31	21,31	0,00
Karlsborg	21,32	21,32	21,32	0,00
Kungsbacka	21,33	21,33	21,33	0,00
Alingsås	21,36	21,36	21,36	0,00
Kungälv	21,44	21,44	21,44	0,00
Hylte	21,45	21,45	21,45	0,00
Skara	21,50	21,50	21,50	0,00
Tranemo	21,50	21,50	21,50	0,00
Mark	21,51	21,51	21,51	0,00
Tanum	21,56	21,56	21,56	0,00
Öckerö	21,21	21,56	21,56	0,35
Essunga	21,57	21,57	21,57	0,00
Hjo	21,57	21,57	21,57	0,00
Bollebygd	21,59	21,59	21,59	0,00
Skövde	21,61	21,61	21,61	0,00
Värgårda	21,61	21,61	21,61	0,00
Stenungsund	21,64	21,64	21,64	0,00
Tjörn	21,71	21,71	21,71	0,00
Töreboda	21,22	21,72	21,72	0,50
Vara	21,77	21,77	21,77	0,00
Ale	21,87	21,87	21,87	0,00
Strömstad	21,91	21,91	21,91	0,00
Herrljunga	21,94	21,94	21,94	0,00
Falköping	21,95	21,95	21,95	0,00
Grästorps	21,99	21,99	21,99	0,00
Sotenäs	21,99	21,99	21,99	0,00
Svenljunga	22,35	22,25	22,05	-0,30
Tidaholm	22,07	22,07	22,07	0,00
Götene	22,12	22,12	22,12	0,00
Uddevalle	22,16	22,16	22,16	0,00
Vänersborg	22,21	22,21	22,21	0,00
Trollhättan	22,36	22,36	22,36	0,00
Lilla Edet	22,37	22,37	22,37	0,00
Lysekil	22,46	22,46	22,46	0,00
Åmål	22,46	22,46	22,46	0,00
Gullspång	22,49	22,49	22,49	0,00
Mellerud	22,60	22,60	22,60	0,00
Orust	23,11	22,86	22,61	-0,50
Färgelanda	22,26	22,26	22,91	0,65
Bengtsfors	22,92	22,92	22,92	0,00
Dals-Ed	23,21	23,21	23,21	0,00
Munkedal	23,63	23,63	23,38	-0,25
Medel	21,69	21,70	21,69	0,00

21,69 kronor. Skatthöjning gjordes under perioden i Färgelanda, Töreboda och Öckerö. Skattesänkningar gjordes i Härryda, Munkedal, Orust, och Svenljunga.

Skatten varierade under 2022 mellan 19,96 kronor och 23,63 kronor i de olika kommunerna. Lägst primärkommunal

skatt hade Partille med 19,96 kronor följt av Varberg med 20,33 kronor. Högst skatt hade Munkedal med 23,38 kronor och Dals-Ed med 23,21 kronor.

God följsamhet mot budget

Budgetföljsamheten är ett mått på kommunens finansiella kontroll. Forskning visar att ju lägre budgetavvikelse kommunen redovisar, desto större möjlighet har organisationen att kontrollera sin ekonomi.

När det gäller budgetföljsamhet, mäts den i driftsredovisningen mot nämndernas resultat exklusive centralt redovisade verksamhetsrelaterade finansiella poster. Avvikelsen ställs sedan i relation till verksamhetens bruttokostnader för att det skall gå att jämföra kommunerna i gruppen. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. En avvikelse på plus eller minus 1% utgör normalt inga större problem, utan det är stora negativa budgetavvikelser på nämndnivå som bör undvikas.

Relateras budgetavvikelsen till verksamhetens bruttokostnader uppgick avvikelsen till 0,7% under 2020, för att stiga till 0,9% under 2021. Under 2022 noterades en positiv budgetavvikelse på 0,6%.

Under 2020 redovisade 31% av kommunerna en negativ budgetavvikelse, vilket ska jämföras med 33% av kommunerna under 2022.

Sammanfattande kommentar kring periodens finansiella utveckling

De ekonomiska resultaten har de tre senaste åren varit rekordhöga i kommuner och regioner. Det beror på en god skatteintäktsutveckling, statsbidrag för att hantera Covid-19, inkomster från försäljningar av tillgångar och att det har varit en lägre efterfrågan av vissa kommunala tjänster vilket har lett till reducerade kostnader. Under 2023 och 2024 väntas dock ekonomiskt tuffa tider till följd av en förväntad lågkonjunktur med en hög inflation och ränta. För att hantera situationen är det viktigt att kommuner vidtar olika åtgärder som anpassas utifrån de lokala förutsättningarna. Det handlar bland annat om att effektivisera och bromsa de ökade behoven av välfärd med hjälp av förebyggande arbete. I många kommuner behövs troligtvis också besparingar göras om skatteökningar skall undvikas.

Kommunerna i länen har dock väldigt olika finansiella förutsättningar att möta framtida utmaningar. De kommuner som har starkast finansiella handlingsutrymme har goda förutsättningar att anpassa sig till framtiden utan skattehöjningar och alltför omfattande neddragningar i verksamheten. Värre är det för de kommuner som har lägst finansiellt handlingsutrymme. Här krävs verkligen en aktiv ekonomistyrning om skattehöjningar skall kunna undvikas. Därför bör dessa kommuner redan nu fortsätta att utveckla mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det viktiga är dock att man inte tummar på dessa mål och riktlinjer, utan även följer dem när inte skatteintäkterna utvecklas i takt med verksamhetens kostnader. Klarar man inte detta, kommer det oundvikligen innebära skattehöjningar.

När det gäller resultatnivå och finansiellt handlingsutrymme finns det i Västra Götaland och Halland stora skillnader mellan enskilda kommuner. De 55 kommunerna har utifrån

Budgetavvikelse *

Procent	2020	2021	2022
Härryda	4,7	4,5	4,5
Lidköping	2,0	1,9	3,6
Kungälv	2,2	2,4	2,5
Götene	1,7	3,1	2,3
Mellerud	-0,7	1,3	2,2
Bollebygd	0,7	3,6	2,2
Trollhättan	1,3	2,5	2,2
Orust	1,9	0,7	2,1
Essunga	-1,7	-0,8	2,0
Partille	0,2	2	1,9
Herrljunga	1,2	1,8	1,8
Tranemo	-1,9	0,9	1,7
Kungsbacka	2,5	2,7	1,7
Vara	2,8	0,5	1,7
Göteborg	0,2	0,2	1,5
Strömstad	-2,3	0,1	1,4
Tjörn	2,5	4,2	1,4
Hylte	-0,6	-0,3	1,3
Vänersborg	0,9	2,2	1,3
Lerum	2,4	3,1	1,3
Alingsås	0,4	0,7	1,1
Ale	1,6	1,3	1,1
Stenungsund	2,1	0,9	1,1
Borås	-0,5	0,8	1,0
Öckerö	0,2	0,6	0,9
Karlsborg	3,5	1,4	0,9
Hjo	-0,9	-0,2	0,8
Lysekil	0,6	-0,5	0,8
Skövde	2,8	2,4	0,7
Svenljunga	1,3	1,2	0,6
Skara	1,8	1,5	0,6
Mariestad	0,0	-1,3	0,5
Uddevalla	2,2	0,2	0,5
Mölnådal	3,4	1,9	0,5
Halmstad	1,4	0,2	0,4
Ulricehamn	1,4	1,2	0,4
Töreboda	-1,1	-0,7	0,1
Mark	-0,4	0,7	-0,1
Gullspång	0,6	1,3	-0,1
Tanum	-1,4	-2,4	-0,2
Tidaholm	-1,8	0,5	-0,3
Sotenäs	2,5	0,8	-0,5
Falköping	2,5	-0,1	-0,7
Falkenberg	-0,2	0,8	-0,8
Tibro	3,2	1,7	-0,9
Bengtstors	0,0	-0,7	-1,0
Lilla Edet	1,1	1,9	-1,0
Dals-Ed	-2,3	-1,9	-1,4
Varberg	-0,2	1,4	-1,4
Värgårda	-0,6	0,3	-1,9
Åmål	-0,4	-0,2	-1,9
Munkedal	0,2	-0,8	-1,9
Färgelanda	-4,9	-3,6	-2,3
Laholm	0,6	-2,0	-2,3
Grästorp	0,6	1,1	-3,1
Medel	0,7	0,9	0,6

* Budgetavvikelse för nämnderna exkl. kommuncentrala finansiella poster/ verksamhetens bruttokostnader.

2020–2022 års räkenskaper inordnats i en tabell 1 på nästa sida som innehåller nio grupper eller boxar, utan att någon inbördes ranking inom grupperna. Den bygger dels på kommunens finansiella resultat under de tre senaste åren och kommunens finansiella ställning 2022 i form av soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser. Tabell 1 är subjektiv och bygger på vad författaren anser vara starkt och svagt

finansiellt resultat och ställning. Tabellen skall därför läsas och tolkas utifrån detta.

Tabell 1 visar också förändringar från föregående år i form av fyra pilar som skall illustrerar rörelseriktning mellan boxarna gentemot förgående år. Observera att det är rörelseriktning inom boxarna som redovisas och inte om kommunen har haft en ökad eller minskad resultat- eller soliditetsutveckling. Detta kan ha skett, men inte i tillräckligt stor omfattning för att kommunen skall byta grupp eller box.

Av tabell 1 kan utläsas att 44% av kommunerna i länen hade ett genomsnittligt resultat under de tre senaste åren som var starkare än 2% i kombination med en soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser som under 2022 var högre än 30%. Dessa var i bokstavsordning, Ale, Bollebygd Essunga, Götene, Halmstad, Herrljunga, Härryda, Karlsborg, Kungsbacka, Lidköping, Mölndal, Laholm, Mark, Strömstad, Skövde, Sotenäs, Tibro, Tidaholm, Tranemo, Trollhättan, Ulricehamn, Vara, Vänersborg och Öckerö. Det går generellt inte att uttala sig om god ekonomisk hushållning, men många av dessa kommuner torde leva upp till de kriterier som lagstiftaren diskuterade i förarbetena till kommunallagen i samband med att begreppet god ekonomisk hushållning infördes eller reviderades.

En annan stor grupp eller box i tabell 1 var de 49% av kommunerna som hade genomsnittligt resultat under de tre senaste åren som var starkare än 2%, men låg på en soliditet mellan 0% och 30%. Dessa var Alingsås, Bengtsfors, Borås, Dals-Ed, Falkenberg, Falköping, Grästorp, Göteborg, Gullspång, Hjo, Kungälv, Lerum, Lysekil, Mariestad, Mellerud, Munkedal, Orust, Partille, Skara, Stenungsund, Svenljunga,

Tanum, Tjörn, Töreboda, Uddevalla, Varberg och Vårgårda. Dessa kommuner bör fortsätta att sträva efter ett resultat över 2% av verksamhetens bruttokostnader. Detta kommer leda till en förstärkning av kommunens finansiella handlingsutrymme.

Totalt innebar det att 93% av kommunerna i Västra Götaland och Halland under 2022 redovisade ett starkare genomsnittligt resultat under de tre senaste åren än 2%. Det är högre än under 2021, då samma siffra uppgick till 83%.

Ytterligare en grupp eller box var de kommunerna som hade ett genomsnittligt resultat under de tre senaste åren som låg mellan 1–2% och en soliditet som låg mellan 0% och 30%. De var Färgelanda och Åmål. Dessa kommuner bör förbättra sin långsiktiga resultatnivå för att stärka sitt finansiella handlingsutrymme.

Lilla Edet hamnade under 2022 ensamma i egen grupp eller box som visade att kommunen hade en soliditet som var negativ, men redovisade ett starkare genomsnittligt resultat under de tre senaste åren än 2%. Lilla Edet bör bibehålla sin långsiktiga resultatnivå för att stärka sitt finansiella handlingsutrymme.

Avslutningsvis kan poängteras att det finns en hel del andra tabeller längre fram i rapporten. En av tabellerna inordnar kommunerna i nio olika rutor utifrån hur god soliditet och kassalikviditet kommunen hade under 2022. Här hamnar Ale, Bollebygd, Essunga, Götene, Halmstad, Härryda, Karlsborg, Laholm, Lidköping, Mölndal, Partille, Strömstad, Tibro, Tranemo och Öckerö i rutan med god soliditet och god kassalikviditet.

Tabell 1: Finansiellt resultat och ställning för kommunerna i Västra Götaland och Hallands län 2022

I denna tabell har kommunerna i Västra Götaland och Halland placerats in utifrån två dimensioner, resultat i form av det genomsnittliga resultatet före extraordinära poster under 2020–2022 och finansiell ställning i form av soliditet under 2022. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika delar; ”stark”, ”varken stark eller svag” samt ”svag”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en kommun kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, ju längre upp till vänster hamnar kommunen. Kommunerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Stark finansiell ställning (En soliditet som var starkare än 30% under 2022)	Varken stark eller svag finansiell ställning (En soliditet som låg mellan 0 till 30% under 2022)	Svag finansiell ställning (En soliditet som var svagare än 0% under 2022)
Starkt resultat (Resultatet var högre än 2 % av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2020–2022)	Ale Bollebygd Essunga ↑ Götene Halmstad Herrljunga Härryda Karlsborg Kungsbacka Lidköping Mölndal Laholm Mark Strömstad Skövde Sotenäs Tibro Tidaholm Tranemo ← Trollhättan Ulricehamn Vara Vänersborg ← Öckerö ←	Alingsås Bengtstors Borås Dals-Ed ↑ Falkenberg Falköping Grästorp Göteborg Gullspång ↑ Hjo Kungälv Lerum Lysekil Mariestad Mellerud Munkedal Orust Partille → Skara Stenungsund Svenljunga Tanum Tjörn Töreboda ↑ Uddevalla Varberg Vårgårda	Lilla Edet →
Varken starkt eller svagt resultat (Resultatet låg mellan 1%–2% av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2020–2022)		Färgelanda ← ↑ Åmål	
Svagt resultat (Resultatet var svagare än 1% av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2020–2022.)			

* Soliditeten innefattar samtliga pensionsförpliktelser.

↓ = Kommunen har försvagat sin resultatbox jämfört med föregående år

↑ = Kommunen har förbättrat sin resultatbox jämfört med föregående år

← = Kommunen har förbättrat sin solditetsbox jämfört med föregående år

→ = Kommunen har försvagat sin solditetsbox jämfört med föregående år

Tabell 2: Kassalikviditet och soliditet under 2022

I denna tabell har kommunerna i Västra Götalands och Hallands län placerats in utifrån två dimensioner, kassalikviditet och soliditet. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika under delar; ”hög”, ”varken hög eller svag” samt ”svag”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en kommun kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, desto längre till vänster hamnar kommunen. Kommunerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Hög soliditet (En soliditet som är högre än 30% under 2022 *)	Varken hög eller svag soliditet (En soliditet som ligger mellan 0–30% under 2022 *)	Svag soliditet (En soliditet som är lägre än 0% under 2022 *)
Hög kassalikviditet (Högre än 100%)	Ale Bollebygd Essunga Götene Halmstad Härryda Karlsborg Laholm Lidköping Mölnådal Strömstad Tibro Tranemo Öckerö	Alingsås Gullspång Mariestad Mellerud Orust Partille Tanum Skövde Svenljunga	
Varken hög eller låg kassalikviditet (Mellan 99% till 60%)	Herrljunga Kungsbacka Mark Sotenäs Tidaholm Trollhättan Ulricehamn Vara Vänersborg	Bengtstors Dals Ed Falkenberg Falköping Färgelanda Grästorp Göteborg Kungälv Lysekil Skara Stenungsund Tjörn Töreboda Vårgårda Åmål	Lilla Edet
Låg kassalikviditet (Lägre än 60%)	Vara	Borås Lerum Hjo Hylte Munkedal Uddevalla Varberg	

* Soliditeten innefattar samtliga pensionsförpliktelser.

Tabell 3: Genomsnittliga finansiella nyckeltal hos kommunerna i Västra Götaland och Hallands län 2020–2022

I denna tabell redovisas hur ett antal genomsnittliga finansiella nyckeltal har utvecklats för kommunerna Västra Götalands och Hallands län under 2020–2022. Förklaringar och definitioner av nyckeltalen återfinns i ett eget avsnitt i rapporten.

Nyckeltalen redovisas i procent om inget anges	2020	2021	2022
<i>Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter</i>	91,1	90,3	88,9
<i>Avskrivningar/skatteintäkter</i>	4,5	4,9	5,1
<i>Finansnetto/skatteintäkter</i>	-0,4	-2,2	0,7
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	95,2	93,0	94,7
Skattefinansieringsgrad av investeringar	99	137	116
Investeringar/verksamhetens nettokostnader	12	10	12
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens bruttokostnader	4,1	6,1	4,7
Årets resultat/verksamhetens bruttokostnader	4,1	6,0	4,6
Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren/verksamhetens bruttokostnader	2,3	3,9	5,0
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	23	27	29
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens bruttokostnader	21,69	21,70	21,69
Kassalikviditet	112	131	133
Primärkommunal skattesats (kr)	-22	-23	-26
Borgensåtagande/verksamhetens bruttokostnader	50	49	49
Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader/verksamhetens bruttokostnader	0,7	0,9	0,6

Tabell 4: Finansiella styrkor och svagheter hos kommunerna i Västra Götaland och Hallands län under 2022

Denna tabell försöker beskriva styrkor och svagheter hos de olika kommunerna utifrån perspektiven skattesats, resultatnivå samt kort och långsiktigt finansiellt handlingsutrymme. Modellen är subjektiv, men bygger på de kriterier kring god ekonomisk hushållning som har redovisats i analysen ovan. Tabellen ska ses som en beskrivning av finansiella förutsättningar i grova drag. Graderingen är gjord utifrån 2022 års räkenskaper.

FINANSIELLA MÅTT	Starkt värde ¹⁾	Varken starkt eller svagt ¹⁾	Svagt värde ¹⁾
Skattesats 2022	21,40 kr eller lägre	21,41 till 21,79 kr	21,80 kr eller högre
För samtliga fem nyckeltal i denna tabell gäller att "ju högre upp i tabellen kommunen befinner sig desto starkare värde har kommunen på nyckeltalet".	Partille Varberg Härryda Mölndal Laholm Lerum Halmstad Ulricehamn Falkenberg Göteborg Tibro Lidköping Mariestad Borås Karlsborg Kungsbacka Alingsås	Kungälv Hylte Skara Tranemo Mark Tanum Öckerö Essunga Hjo Bollebygd Skövde Vårgårda Stenungsund Tjörn Töreboda Vara	Ale Strömstad Herrljunga Falköping Grästorps Sotenäs Svenljunga Tidaholm Götene Uddevalle Vänersborg Trollhättan Lilla Edet Lysekil Åmål Gullspång Mellerud Orust Färgelanda Bengtsfors Dals-Ed Munkedal
Exempelvis: Partille har den lägsta skatten bland de kommuner som ligger i kolumnen med starkt värde längst till vänster. Den placeras därför högst upp till vänster.			

¹⁾ De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för kommuner över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

FINANSIELLA MÅTT	Starkt värde ¹⁾	Varken starkt eller svagt ¹⁾	Svagt värde ¹⁾
Resultatnivå 2022 (Resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader)	2,0% eller starkare Kungsbacka Tjörn Kungälv Falkenberg Härryda Strömstad Mölndal Tranemo Götene Borås Alingsås Halmstad Öckerö Mark Herrljunga Mariestad Tidaholm Skövde Bollebygd Sotenäs Mellerud Hjo Gullspång Skara Svenljunga Ulricehamn Vara Stenungsund Färgelanda Essunga Uddevalla Grästorps Lysekil Vårgårda Göteborg Laholm Partille Dals-Ed Vänersborg Bengtsfors Falköping Karlsborg Varberg Töreboda Ale Hylte Orust Lilla Edet Tanum	1,99% till 1,0% Lerum Munkedal Trollhättan Åmål	0,99% eller svagare Tibro Lidköping
Långsiktig resultatnivå 2020-2022 (Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under 3 år/verksamhetens bruttokostnader)	2,0% eller starkare Mölndal Herrljunga Härryda Mellerud Kungälv Trollhättan Lidköping Bengtsfors Kungsbacka Borås Skövde Gullspång Vara Tibro Götene Ulricehamn Varberg Lilla Edet Bollebygd Grästorps Halmstad Lysekil Partille Tidaholm Göteborg Falkenberg Alingsås Mariestad Vänersborg Mark Ale Karlsborg Strömstad Tranemo Tjörn Skara Tanum Vårgårda Lerum Dals-Ed Orust Hjo Svenljunga Munkedal Uddevalla Sotenäs Öckerö Töreboda Falköping Laholm Stenungsund Essunga	1,99% till 1,0% Hylte Färgelanda Åmål	0,99% eller svagare

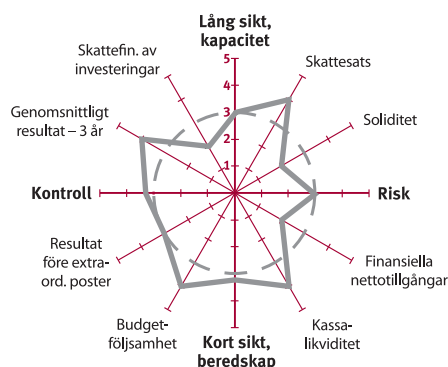
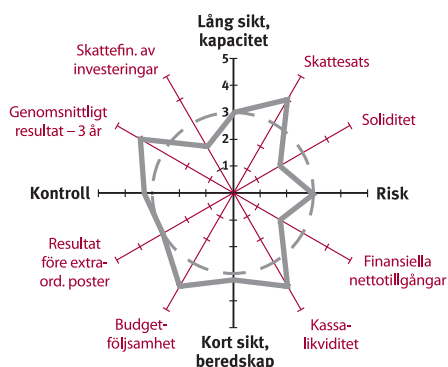
¹⁾ De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för kommuner över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

FINANSIELLA MÅTT	Starkt värde ¹⁾	Varken starkt eller svagt ¹⁾	Svagt värde ¹⁾
Kortsiktigt finansiellt handlingsutrymme 2022 (Kassalikviditet)	100% eller högre Lidköping Alingsås Mariestad Skövde Partille Tibro Öckerö Sotenäs Tjörn Laholm Götene Halmstad Härryda Strömstad Mölndal Gullspång Tranemo Karlsborg Svenljunga Mellerud Tanum Orust Herrljunga Kungsbacka Ale Bollebygd Essunga	99,9% till 60% Färgelanda Bengtsfors Falköping Lilla Edet Åmål Vårgårda Mark Falkenberg Lysekil Tidaholm Grästorp Töreboda Kungälv Skara Dals-Ed Stenungsund Vänersborg Trollhättan Göteborg Vara Ulricehamn	59,99% eller lägre Munkedal Uddevalla Lerum Hjo Borås Varberg Hylte
Långsiktigt finansiellt handlingsutrymme 2022 (Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser)	30% eller högre Halmstad Härryda Mölndal Ulricehamn Tidaholm Herrljunga Mark Sotenäs Bollebygd Karlsborg Lidköping Ale Laholm Kungsbacka Essunga Tibro Götene Trollhättan Strömstad Vara Skövde Töreboda Vänersborg Öckerö Tranemo	29,99% till 0% Hjo Lerum Dals-Ed Borås Varberg Mellerud Munkedal Bengtsfors Falköping Göteborg Stenungsund Tjörn Grästorp Skara Partille Vårgårda Falkenberg Tanum Kungälv Uddevalla Svenljunga Orust Åmål Lysekil Alingsås Hylte Mariestad Färgelanda Gullspång	-0,1% eller svagare Lilla Edet

¹⁾ De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för kommuner över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

Så tolkar du den finansiella profilen!

Den finansiella profil i form av ett så kallat spindeldiagram som används i denna rapport för att beskriva kommunens finansiella ställning, innehåller åtta olika nyckeltal och fyra viktiga finansiella perspektiv. Nedan görs en beskrivning av de olika delarna i profilen. De beskrivna delarna är markerade med rött. Profilen i exemplet är fingerad.

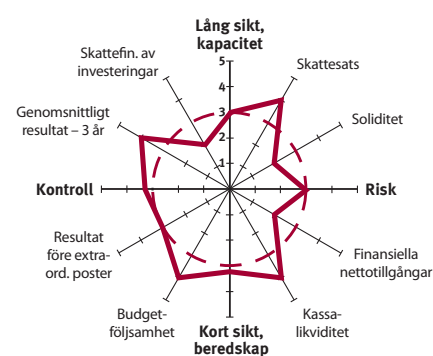
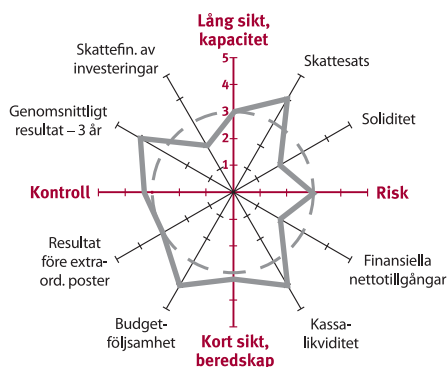

Åtta nyckeltal

Diagrammet innehåller åtta nyckeltal redovisade på åtta axlar. Nyckeltalen speglar olika dimensioner av den analyserade kommunens finansiella situation och utveckling. Vissa nyckeltal är relaterade till verksamhetens kostnader för att de skall kunna jämföras mellan olika kommuner. Nyckeltalen beskrivs på sidan 19.

Skalan

Skalan. Diagrammet har skalan 1–5. Poängskalan är relativ. I vår analys av kommunerna i Västra Götaland och Halland (55 st) fördelades poängen enligt följande: Kommunerna med de fem starkaste observationerna inom varje nyckeltal fick en femma, de elva följande en fyra, de 24 därpå en trea, de elva därefter en tvåa och de fem svagaste fick en etta. Poängen har således fördelats enligt en normalfördelningskurva.

Fyra axlar/perspektiv

Diagrammet innehåller fyra axlar som ska ge en samlad bedömning av fyra viktiga finansiella perspektiv. Varje perspektiv/axel är summan av de fyra nyckeltal som ligger närmast intill axeln. Samtliga fyra nyckeltal väger lika tungt i bedömningen. Exempelvis är Risk summan av nyckeltalen primärkommunal skatt, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassalikviditet.

Poäng och genomsnitt

Den heldragna linjen visar de olika poäng som den analyserade kommunen har fått för varje enskilt nyckeltal resp. för de fyra sammanvägda axlarna. Den streckade ringen i mitten visar trean i den analyserade gruppen. Ligger kommunen utanför den streckade ringen har den ett starkare värde än genomsnittet i gruppen och omvänt. Den heldragna linjen redovisar den finansiella profilen för den analyserade kommunen.

Förklaringar av de fyra perspektiven och de finansiella nyckeltalen

De fyra perspektiven

Den finansiella profilen som redovisas i denna rapport innehåller fyra perspektiv som är viktiga ur ett övergripande finansiellt perspektiv. Dessa fyra är: Kontrollen över finansiella utvecklingen, långsiktig handlingsberedskap, riskförhållande och kortsiktig handlingsberedskap. Varje aspekt mäts via de fyra närmaste liggande nyckeltal i profilen. Detta innebär att varje nyckeltal i den finansiella profilen ingår i två perspektiv.

Långsiktig handlingsberedskap – Det första perspektivet handlar om att redovisa vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt i förhållande till övriga kommuner i grupperna. Alla perspektiv i profilen är relaterade till hur kommunen befinner sig i förhållande övriga kommuner i grupperna. I perspektivet ingår nyckeltalen skattesats, soliditet, skattefinansieringsgraden av investeringarna och ”genomsnittligt resultat under de tre senaste åren”.

Kortsiktig handlingsberedskap – Det andra perspektivet redovisar vilken finansiell motståndskraft kommunen har på kort sikt. Det närmaste 1–2 åren fokuseras. I perspektivet ingår nyckeltalen finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet och resultat före extraordinära poster.

Risikförhållande – Med tredje perspektivet risk avses hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen i kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. I perspektivet ingår nyckeltalen skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassalikviditet.

Kontroll över den finansiella utvecklingen – med det fjärde perspektivet kontroll avses avslutningsvis hur kommunen klarar av att kontrollera sitt finansiella resultat. I perspektivet ingår nyckeltalen budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, skattefinansieringsgraden av investeringarna och ”genomsnittligt resultat under de tre senaste åren”.

Finansiella nyckeltal

Här följer beskrivningar av de i texten och profilerna förekommande finansiella nyckeltalen.

Borgensåtagande – redovisar de borgensåtaganden som kommunen redovisar inom linjen. Borgensåtagandena divideras med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna ske mellan de analyserade kommunerna. Borgensåtagandena ingår inte i den finansiella profilen.

Budgetföljsamhet – nämndernas budgetavvikelse exklusive kommuncentrala finansiella poster som divideras med verksamhetens bruttokostnader. För att erhålla högsta betyg i profilen, skall budgetavvikelsen vara så liten som möjligt. Positiv budgetavvikelse medför dock minst en 3:a.

Finansiella nettotillgångar – omfattar alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på tio års sikt (omsättningstillgångar + långfristiga fordringar + långfristiga placeringar – kortfristiga och långfristiga skulder). Måttet divideras med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna ske mellan de analyserade kommunerna. Måttet speglar en tidsrymd som ligger någonstans mellan likviditetsmåttet och soliditeten. Man skulle kunna uttrycka det som ”medellång betalningsberedskap”.

Kassalikviditet – ett mått på hur god kommunens kortsiktiga betalningsberedskap är. Måttet räknas fram genom att likvida medel och kortfristiga fordringar divideras med kortfristiga skulder. Nyckeltalet innefattar inte lager och förråd.

Nettokostnadsandelen – visar hur stor andel av skatteintäkterna och de generella statsbidragen som har gått åt till att finansiera verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar och finansnetto. 100% innebär att skatteintäkter och generella statsbidrag precis täcker den löpande driften.

Investeringsvolym – Årets investeringar har ställts i förhållande till verksamhetens nettokostnader för att det skall gå att jämföra kommunerna emellan.

Resultat före extraordinära poster – summan av kommunens samtliga intäkter och kostnader under året exklusive extraordinära poster (poster av engångskaraktär som uppgår till väsentligt belopp och inte har med den ordinarie verksamheten att göra). Resultatet har dividerats med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna göras mellan de analyserade kommunerna.

Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren – beskriver kommunens genomsnittliga resultat under de tre senaste åren. Resultatet har dividerats med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser mellan de analyserade kommunerna ska kunna göras.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna – beskriver hur stor andel av årets investeringar som kommunen kan finansiera med egna medel i form av återstående skatteintäkter. Egna medel räknas fram genom att resultatet före extraordinära poster tillförs årets avskrivningar. Kallas ibland självfinansieringsgrad.

Soliditet – eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto större finansiellt handlingsutrymme.

Finansiella profiler för Tanums kommun

Syftet med den här analysen är att redovisa var Tanums kommun befinner sig och hur kommunen har utvecklats finansiellt under 2020–2022 i förhållande till övriga kommuner i Västra Götaland och Hallands län. Detta görs i form av en finansiell profil, vars uppgift är att spegla starka och svaga sidor hos den granskade kommunen i förhållande till kommunerna i länen.

Vad är den finansiella profilen?

Utgångspunkten för analysen, som presenteras på de följande sidorna, är de finansiella profiler i form av polärddiagram som redovisas nedan på denna sida. De innehåller åtta finansiella nyckeltal och fyra perspektiv som är viktiga när en kommuns ekonomi analyseras. De åtta nyckeltalen är skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, det genomsnittliga resultatet under de tre senaste åren och skattefinansieringsgrad av investeringarna. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. En mer djuplodad förklaring av ”nyckeltal” och ”perspektiv” finns under avsnittet i denna rapport som förklarar den finansiella profilen.

Genom att ta fram finansiella profiler för Tanums kommun för 2020–2022 kan man på ett översiktligt sätt fastställa vilken finansiell utveckling och ställning kommunen hade i förhållande till övriga kommuner i länen under de tre granskade åren. Den finansiella profilen är relativ, vilket innebär att om kommunen redovisar en 5:a i profilen har man visserligen det starkaste värdet för nyckeltalet i det granskade länen, men värdet kan behöva förbättras för att nå till exempel god ekonomisk hushållning. Generellt gäller dock att om kommunen får en 4:a eller en 5:a för ett nyckeltal, är styrkan på nyckeltalet oftast tillfredsställande. Vill du veta mer om den finansiella profilen, finns ett särskilt avsnitt i denna rapport som förklarar profilens konstruktion och uppbyggnad.

Inledningsvis i denna analys analyseras hur de åtta nyckeltal som ingår i den finansiella profilen har utvecklats över tid både för Tanum och snittet i länen. Därefter följer en kortfattad analys av hur de fyra perspektiven i profilen har föränd-

rats för kommunen mellan 2020 och 2022. Till sist ges en avslutande kommentar till Tanums finansiella ställning och utveckling under de tre senaste åren.

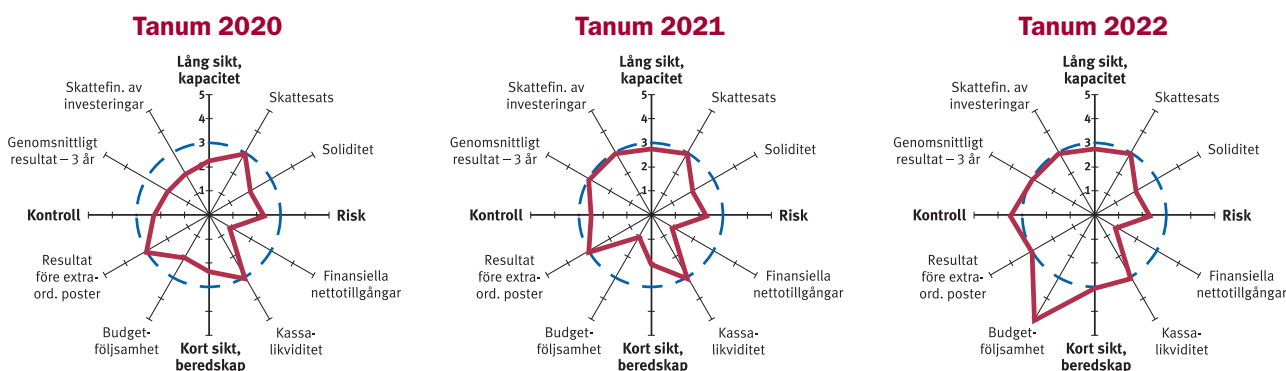
Finansiella nyckeltal under 2020–2022

Resultat före extraordinära poster

Kommuner ska sedan år 1992 bedriva sin verksamhet enligt god ekonomisk hushållning. En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv är att balansen mellan kommunens löpande intäkter och kostnader är god.

Ett mått på balansen mellan de löpande intäkterna och kostnaderna är resultat före extraordinära poster. Detta benämns också som resultat efter finansiella poster. Detta resultat innehåller alla kommunens löpande kostnader och intäkter och bör i förhållande till verksamhetens kostnader ligga mellan 2% och 3% över en längre tidsperiod. Med en sådan resultatnivå klarar en genomsnittlig kommun av att finansiera större delen av sina investeringar med skatteintäkter, vilket i sin tur leder till att kommunen kan behålla sin finansiella handlingsberedskap på kort och lång sikt. För expansiva kommuner med stor investeringsvolym bör resultatet i de flesta fall ligga på mellan 3% och 5% om kommunens finansiella handlingsutrymme ska behållas. För kommuner med befolkningsminskning kan det däremot räcka med 1–2% i resultat.

För kommunerna i länet uppgick det genomsnittliga resultatet före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens kostnader till 4,1% under 2020. Under 2021 förbättrades det till 6,1%, för att under 2022 försvagas till 4,7%. Det innebar en stärkt resultatnivå med 0,6 procentenheter under perioden om åren 2020 och 2022 jämförs med varandra. Det är

samma utveckling som syns i andra analyserade län i Sverige.

En viktig förklaring till den höga resultatnivån under perioden var en oväntat snabb återhämtning av den svenska ekonomin under pandemin med god skatteintäktsutveckling under främst 2021 och 2022. Vidare har kommunernas resultat under 2020 och 2021 påverkats positivt av statsbidrag för att hantera Covid-19. Därtill har också försäljningar av anläggningstillgångar och exploateringstillgångar bidragit till de goda resultaten under perioden. Dessutom skall till detta läggas, att det har varit en lägre efterfrågan på vissa kommunala tjänster, till följd av pandemin, som har lett till reducerade kostnader i flera verksamheter.

Tanum redovisade under 2020 ett resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens kostnader på 3,3%. Det förbättrades till 7,2% under 2021, för att under 2022 sjunka till 5,4%. Det innebar en förbättring under perioden med 2,1 procentenheter.

En sammanfattande slutsats är att Tanum uppvisade en starkare resultatutveckling mellan 2020 och 2022 och ett starkare resultat under 2022 jämfört med snittet i länen. Tanum redovisade under 2022 tillsammans med Ale och Orust det 23:e starkaste resultatet i länen. Detta innebar en 3:a i den finansiella profilen, vilket var samma poäng som under de två föregående åren.

Om de tre senaste årens resultat vägs ihop, redovisade Tanum ett resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens kostnader på 5,3% i genomsnitt per år. Detta var något högre än de 5,0% per år som snittet i länen uppgick till under samma period.

Ett genomsnittligt resultat för perioden på 5,3% för Tanum gav en 3:a i profilen under 2022, vilket samma som under 2021, men en förbättring jämfört med 2020, när kommunen fick en 2:a. Tanums genomsnittliga resultatnivå för de tre senaste åren bedöms uppfylla kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning för en kommun.

Investeringar

Investeringsvolymen ingår inte som nyckeltal i den finansiella profilen, men den är viktig att lyfta fram i analysen. Detta eftersom investeringarna till viss del förklarar utvecklingen för flera balansräkningsorienterade nyckeltal, som exempelvis soliditet och finansiella nettotillgångar. Dessa nyckeltal återfinns i profilen.

För att investeringsvolymen ska bli jämförbar mellan kommunerna i länen har investeringarna relaterats till verksamhetens nettokostnader. En genomsnittlig svensk kommun ligger numera under en längre period runt 9–10%, när det gäller detta nyckeltal. Variationerna mellan enskilda år är dock oftast stora, speciellt i mindre kommuner, där större investeringar kraftigt påverkar de enskilda åren. Nyckeltalet kan också påverkas om en kommun har mycket av sin investeringstygda verksamhet i bolagsform.

Relateras Tanums investeringar till verksamhetens nettokostnader framgår det att kommunen investerade för 24% under 2020 och för 18% under 2021. Under 2022 uppgick

investeringsvolymen till 19%. Detta gav ett genomsnittligt värde för Tanum på drygt 20% per år under perioden.

Den genomsnittliga investeringsvolymen i Västra Götaland och Hallands län var relativt hög under den granskade perioden. Relateras årets investeringar till verksamhetens nettokostnader, redovisade länet ett genomsnitt på 12% under 2020 och till 10% under 2021. Under 2022 ökade den till 12% igen. Det innebär en genomsnittlig investeringsvolym på 12% per år under perioden. Detta innebär att Tanum sammanlagt under de tre åren mellan 2020 och 2022 hade en investeringsvolym som var högre än snittet i länen.

En genomsnittlig investeringsvolym på 12% per år mellan 2020 och 2022 för kommunerna i Västra Götaland och Hallands län överensstämmer ganska väl med andra kommungrupper där finansiella profiler också har tagits fram. Det flesta grupper eller län ligger runt 10–12% per år, förutom förortskommuner och storstäder som i allmänhet ligger på en högre investeringsvolym, runt 12–14%.

Investeringsnivån kommer troligtvis att vara konstant hög under de kommande 5–10 åren i kommunsektorn. Detta beror bland annat på att många verksamhetsfastigheter byggdes under 1960- och 1970-talen och att dessa nu behöver renoveras eller ersättas. Andra förklaringar är att Sveriges befolkning ökar, vilket kräver nyinvesteringar i skolor och äldreboende. Kommunerna har också ett behov att reinvestera sin infrastruktur och VA-verksamhet. En ökad investeringsvolym innebär ökade driftkostnader som kommer att ta allt större utrymme i kommunernas finansiella handlingsutrymme.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna

När kommunens löpande driftverksamhet har finansierats, bör en tillräckligt stor andel av skatteintäkterna återstå för att kunna finansiera årets investeringar. Detta mäts genom nyckeltalet ”skattefinansieringsgraden av investeringarna”. Redovisades ett värde för nyckeltalet på 100% eller mer, innebar det att kommunen kunde skattefinansiera samtliga investeringar som genomfördes under året. Detta stärker då kommunens finansiella handlingsutrymme. Allt över 100% kan användas till att amortera av kommunens skulder och/eller stärka kommunens likviditet.

Ett värde under 100% innebär att kommunen antingen måste använda sin likviditet och/eller via ökade skulder finansiera sina investeringar. Detta försvagar kommunens finansiella handlingsutrymme och innebär att framtida generationers konsumtionsutrymme påverkas. Det är dock viktigt att nyckeltalet studeras över en längre tidsperiod för få en sammanhållen bild av utvecklingen. Enskilda år kan påverkas av stora enskilda investeringar, speciellt i mindre kommuner.

Skattefinansieringsgraden av investeringarna behöver inte alltid ligga över 100%, utan en lämplig nivå beror lite på vilket finansiellt handlingsutrymme kommunen har. Det finns ett antal kommuner med god finansiell kapacitet och de kan periodvis öka sin skuldsättning. För de flesta svenska kommuner krävs dock en god skattefinansieringsgrad av investeringarna, närmare 100%, så att inte skulderna ökar mer inför framtiden.

För länens kommuner uppgick den genomsnittliga skattefinansieringsgraden av årets investeringar till 99% under 2020. Under 2021 ökade den till 137%, för att minska till 116% under 2022. Detta gav en genomsnittlig länskattefinansieringsgrad på 117% per år under de tre senaste åren. Detta innebar att kommunerna i genomsnitt kunde finansiera sina investeringar med skatteintäkter, vilket var positivt för länens genomsnittliga finansiella handlingsutrymme. Detta syns i nyckeltalen, soliditet och kassalikviditet, som förbättrades under perioden.

I jämförelse med länens snitt var Tanums skattefinansieringsgrad av investeringarna lägre under perioden. Den uppgick till 47% under 2020. Under 2021 ökade den till 99%, för att under 2022 minska till 76%. Detta gav ett genomsnitt på 74% per år. Detta innebar att kommunen inte kunde finansiera sina investeringar med skatteintäkter, vilket var negativt för det finansiella handlingsutrymmet. Det syns på att de finansiella nettotillgångarna försämrades från -87% till -88%. Mer om detta längre fram i analysen.

Förklaringen till att Tanum redovisade en lägre skattefinansieringsgrad av investeringarna än snittet i länet, berodde enbart på en högre investeringsvolym än snittet i länet.

Poängen för skattefinansieringsgraden av investeringarna har gått från en 2:a under 2020 till en 3:a under 2021 och 2022.

Soliditet inklusive pensionsavsättningar och löneskatt inom linjen

Det viktigaste och vanligaste kapacitetsrelaterade nyckeltalet är soliditet. Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats med eget kapital. Syftet med soliditeten är att bedöma en kommuns långsiktiga betal-

ningsförmåga och dess rörelseriktning. Desto större andel av kommunens tillgångar som utgörs av eget kapital, desto högre är soliditeten. En soliditet på 100 procent innebär en finansiering med enbart eget kapital och en soliditet på 0 procent innebär att det inte finns något eget kapital alls, utan samtliga tillgångar har finansierats med främmande kapital i form av avsättningar och skulder. Beräkningen av nyckeltalet innebär att det aldrig kan överstiga 100 procent, men att 0 procent inte är det lägsta möjliga värdet. Det finns kommuner som har en negativ soliditet, vilket uppkommer när skulderna är större än tillgångarna. En låg soliditet kan innebära hög risk för verksamheten, medan en hög soliditet innebär en låg finansiell risk. Man brukar kalla en låg soliditet för "svag soliditet" och en hög soliditet för "god soliditet".

En kommun med hög soliditet har som regel bättre motståndskraft mot eventuella finansiella förändringar i form av bland annat lägre resultatnivåer under en period. Det egna kapitalets storlek i förhållande till kommunens övriga skulder är även av intresse för banker och kreditinstitut i samband med att kommunen förhandlar om lån eller krediter.

Tanum hade 2022 en soliditet som var lägre än genomsnittet i länen. Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt uppgick till 20% för Tanum, medan snittet i länen låg på 29%.

Mellan 2020 och 2022 uppvisade Tanum samma utvecklingsmässiga trend som snittet i länen. Kommunen redovisade en förbättrad soliditet med 7 procentenheter, från 13% till 20%, medan den genomsnittliga soliditeten i länen förbättrades med 6 procentenheter, från 23% till 29%. En viktig förklaring till ökningen i länen var, förutom en god

Finansiella nyckeltal

Nyckeltalen redovisas i procent om inget anges

	2020		2021		2022	
	Västra Götaland och Halland	Tanums kommun	Västra Götaland och Halland	Tanums kommun	Västra Götaland och Halland	Tanums kommun
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	91,1	88,1	90,3	83,2	88,9	85,7
Avskrivningar/skatteintäkter	4,5	6,9	4,9	7,5	5,1	7,3
Finansnetto/skatteintäkter	-0,4	1,1	-2,2	0,8	0,7	0,7
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	95,2	96,1	93,0	91,5	94,7	93,7
Skattefinansieringsgrad av investeringar	99	47	137	99	116	76
Investeringar/verksamhetens nettokostnader	12	24	10	18	12	19
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader	4,1	3,3	6,1	7,2	4,7	5,4
Årets resultat/verksamhetens kostnader	4,1	3,3	6,0	7,2	4,6	5,4
Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren/verksamhetens kostnader	2,3	1,5	3,9	3,6	5,0	5,3
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	23	13	27	17	29	20
Primärkommunal skattesats (kr)	21,69	21,56	21,70	21,56	21,69	21,56
Kassalikviditet	112	80	131	93	133	106
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens kostnader	-22	-87	-23	-86	-26	-88
Borgensåtagande/verksamhetens kostnader	50	53	49	52	49	50
Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader/verksamhetens kostnader	0,7	-1,4	0,9	-2,4	0,6	-0,2

skattefinansieringsgrad av investeringarna, att soliditeten påverkades positivt av att pensionsförpliktelserna utanför balansräkningen sjönk under perioden.

Tanum hade 2022 tillsammans med Falkenberg den 13:e svagaste soliditeten i länen. Detta innebar en 2:a i den finansiella profilen, vilket var samma som under de två föregående åren.

Kassalikviditet

Kassalikviditet är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. Med kassalikviditet avses omsättningstillgångar exklusive lager, förråd och exploateringstillgångar i relation till kortfristiga skulder. Lånelöften ska inte räknas in i måttet. Görs detta bör det vara i separat mått, där det tydligt framgår att lånelöften har inkluderats.

Analysen av kassalikviditet blir extra intressant om det ställs i relation till soliditeten. En kommun som både har förbättrat sin likviditet och sin soliditet har stärkt både sin kortsiktiga och långsiktiga betalningsförmåga och således har kommunens totala finansiella handlingsutrymme stärkts. Har kommunen exempelvis använt en del av sin likviditet för att betala av skulder, så har soliditeten förbättrats och det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärkts. Samtidigt har dock det kortsiktiga finansiella handlingsutrymmet försvagats, så det totala handlingsutrymmet är oförändrat. Sådana här scenarier gör att det är viktigt att analysera soliditet och likviditet tillsammans.

Mellan 2020 och 2022 förbättrades Tanums kassalikviditet med 26 procentenheter från 80% till 106%. Den genomsnittliga kassalikviditeten bland kommunerna i länen förbättrades under perioden med 21 procentenheter från 112% till 133%. Detta innebar att likviditeten under perioden i Tanum utvecklades lite starkare än snittet i länen, men låg på en lägre nivå under 2022 om jämförelse görs med genomsnittet i länen.

Normalt eftersträvas ett riktvärde på 100% för kassalikviditeten. Det innebär att korta tillgångar är lika stora som korta skulder. I kommunernas kortfristiga skulder ingår emellertid en semesterlöneskuld som utgör cirka 30–40% av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör därför ingen större belastning på likviditeten. Detta innebär att en nivå på över 60% tryggar den kortsiktiga betalningsberedskapen för kommuner med ett normalt likviditetsflöde. Tanums nivå på 106% innebär att kommunen klarar av att finansiera oväntade finansiella utgifter på kort sikt utan att behöva låna och detta är en trygghet som är viktig för en kommun.

Tanums likviditetsutveckling och -nivå innebär att kommunen i den finansiella profilen under den granskade perioden låg på en 3:a under samtliga år.

Finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på 10 till 20 års sikt, nämligen långfristiga fordringar och placeringar, omsättningstillgångar samt kort- och långfristiga skulder. Nettot av dessa relateras sedan

till verksamhetens kostnader för att det ska bli jämförbart kommunerna emellan. Måttet är intressant, eftersom det speglar den finansiella handlingsberedskap som ligger någonstans mellan det kortsiktiga kassalikviditetsmålet och det långsiktiga soliditetsmålet. Till skillnad från många andra balansräkningsinriktade mått elimineras vidareutlåning inom koncernen i nyckeltalet, eftersom såväl fordrings- som skuldsidan inkluderas i måttet.

En kommun med goda finansiella nettotillgångar karaktäriseras ofta också av en god soliditet, men det finns också kommuner som har goda finansiella nettotillgångar även om soliditeten är mer genomsnittlig. Dessa utmärks då av att kommunen har en stor del av sina tillgångar i långfristiga fordringar och omsättningstillgångar. Kommuner som sålt delar av sina anläggningstillgångar inom koncernen utmärks oftast av goda finansiella nettotillgångar.

Kommuner med svaga finansiella nettotillgångar har på motsvarande sätt oftast också en svag soliditet, men det finns ett antal kommuner som har genomsnittlig soliditet även om kommunen uppvisar svaga finansiella nettotillgångar. Då gäller att de har en stor andel av sina tillgångar i bundna anläggningstillgångar.

Tanum försämrade under perioden sina finansiella nettotillgångar i relation till verksamhetens kostnader med 1 procentenhet från -87% till -88%. Nivån på måttet innebär att kommunens skulder överstiger kommunens finansiella tillgångar. Genomsnittet i länen för finansiella nettotillgångar i relation till verksamhetens kostnader försvagades med 4 procentenheter från -22% till -26%. Ställs detta mot Tanums utveckling innebär det att kommunens poäng för nyckeltalet har legat på en 1:a under hela perioden.

Förklaringen till försvagningen var en ökad lånefinansiering av investeringarna i ett antal av kommunerna i länen. Det berodde också på att ett antal kommuner i länen under perioden började på ett korrekt sätt redovisa finansiell leasing av hyrda anläggningar eller fastigheter. Detta påverkar nyckeltalet som soliditet och finansiella nettotillgångar i negativ riktning.

Skattesats

Kommunalskatten fastställs av fullmäktige. Denna skattesats kan ses som ett nyckeltal. Det speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner i ett län, eftersom en jämförelsevis låg skattesats kan ses som en potential att stärka intäktsidan genom ett ökat skatteuttag. Det är samtidigt viktigt att klargöra att detta betraktelsesätt är tämligen pragmatiskt och därför kan ha begränsad betydelse i praktiken. Storleken på skatteuttaget är ju till stor del en fråga om ambitionsnivå som styrs av politiska överväganden.

Tanums skattesats låg 2022 på 21,56 kronor. Det var 13 öre lägre än genomsnittet bland Västra Götaland och Hallands läns kommuner, vilket uppgick till 21,69 kronor. Tanum hade 2022 tillsammans med Öckerö den 23:e lägsta skatten i länen. Detta innebar att kommunen fick en 3:a i den finansiella profilen, vilket var samma poäng som under 2020 och 2021.

Den genomsnittliga skattesatsen i länen förblev oförändrad om 2020 och 2022 jämför med varandra. Den uppgick till 21,69 kronor. Skattehöjning gjordes under perioden i Färge-landa, Töreboda och Öckerö. Skattesänkningar gjordes i Härryda, Munkedal, Orust, och Svenljunga.

Skatten varierade under 2022 mellan 19,96 kronor och 23,63 kronor i de olika kommunerna. Lägst primärkommunal skatt hade Partille med 19,96 kronor följt av Varberg med 20,33 kronor. Högst skatt hade Munkedal med 23,38 kronor och Dals-Ed med 23,21 kronor.

Budgetföljsamhet

Budgetföljsamheten är ett mått på kommunens finansiella kontroll. Forskning visar att ju lägre budgetavvikelse kommunen redovisar, desto större möjlighet har organisationen att kontrollera sin ekonomi.

När det gäller budgetföljsamhet, mäts den i driftsredovisningen mot nämndernas resultat exklusive centralt redovisade verksamhetsrelaterade finansiella poster. Avvikelsen ställs sedan i relation till verksamhetens kostnader för att det ska gå att jämföra kommunerna i länen. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. En avvikelse på plus eller minus 1% utgör normalt inga större problem, utan det är stora negativa budgetavvikelser på nämndnivå som bör undvikas.

Relateras budgetavvikelsen till verksamhetens bruttokostnader uppgick avvikelsen till 0,7% under 2020, för att stiga till 0,9% under 2021. Under 2022 noterades en positiv budgetavvikelse på 0,6%. Under 2020 redovisade 31% av kommunerna en negativ budgetavvikelse, vilket ska jämföras med 33% av kommunerna under 2022.

För Tanum har budgetavvikelsen blivit lägre under den granskade perioden. Under 2020 uppgick avvikelsen till -1,4% och under 2021 låg den på -2,4%. Under 2022 redovisades en avvikelse på -0,2%.

Poängen för budgetföljsamhet har för Tanum gått från en 2:a under 2020, ner till en 1:a under 2021 och upp till en 5:a under 2022.

Den finansiella profilens utveckling 2020–2022

Den finansiella profilen innehåller, förutom åtta nyckeltal, också fyra perspektiv som var för sig är viktiga när en kommuns finansiella ställning och utveckling analyseras. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Perspektivens poäng utgörs av genomsnittspoängen av de fyra nyckeltalen som är placerade närmast perspektivet i den finansiella profilen. Det innebär att varje nyckeltal i profilen ingår i två olika perspektiv.

Tanums finansiella profil för 2022 visade att kommunen låg på eller under genomsnittet för tre av fyra perspektiv. Det var kortsiktig handlingsberedskap (3,0 poäng), långsiktig handlingsberedskap (2,75 poäng) och riskförhållande (2,25 poäng). Det fjärde perspektivet, kontroll över den finansiella utvecklingen, låg över genomsnittet (3,5 poäng).

Kommunens poäng förbättrades under perioden i tre av fyra perspektiv. Dessa var kontroll (+1,25), kortsiktig handlingsberedskap (+0,75 poäng) och långsiktig handlingsberedskap (+0,5 poäng). Det fjärde perspektivet, riskförhållande, var poängmässigt oförändrat under perioden.

Förklaringen till ovanstående förändringar var att poängen för de tre nyckeltalen budgetföljsamhet, genomsnittligt resultat de tre senaste åren och skattefinansieringsgrad av investeringar förbättrades med sammanlagt 5 poäng. Övriga fem nyckeltal, skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar, kassalikviditet och resultat före extraordinära poster, var poängmässigt oförändrade om 2022 jämförs med 2020.

Sammanfattningsvis kan konstateras att Tanums finansiella utveckling under den studerade treårsperioden resulterade i en förbättrad finansiell profil. Detta innebär att Tanum, utifrån profilen, hade ett starkare utgångsläge vid utgången av 2022 än vid utgången för 2020, om jämförelse görs med den genomsnittliga utvecklingen i länen.

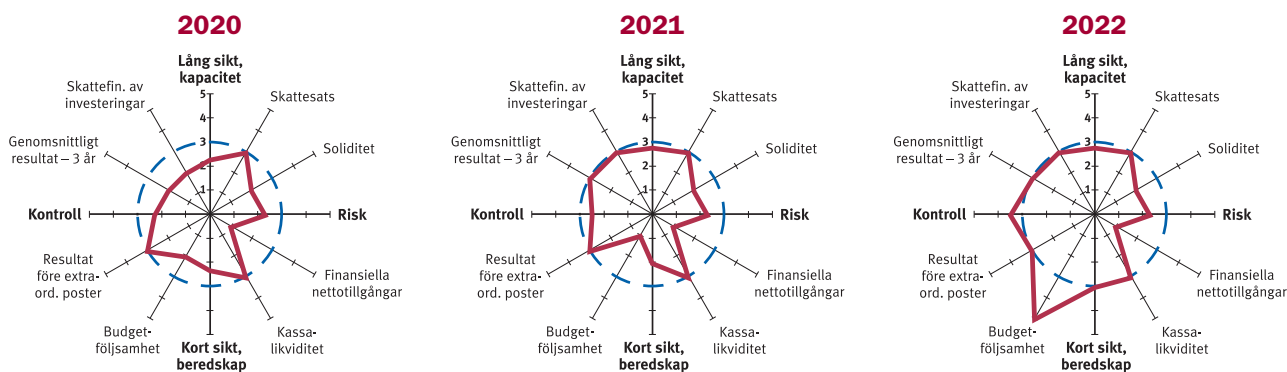
Avslutande kommentar

Tanums kommun har ett kontrollerat finansiellt läge med ett löpande resultat som bedöms uppfylla kravet för god ekonomisk hushållning. Soliditeten och kassalikviditeten har ökat under perioden, men de höga investeringsnivåerna gör, trots de goda resultaten, att skattefinansieringsgraden är relativt låg. Trots de tre senaste årens goda resultatnivåer är det av största vikt att kommunen fortsätter med att arbeta med att skapa och bibehålla ett stabilt finansiellt utrymme, eftersom de närmaste åren fortfarande förväntas bli tuffa på grund av att kommunerna står inför utmaningar som hög inflation, ökade pensionskostnader, högre investeringsvolym, arbetskraftsbrist och ökade verksamhetsbehov hänförliga till befolkningsförändringar. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka snabbare än tidigare. Prognoser framöver visar att skatteunderlagets tillväxt inte räcker för att möta uppräknade kostnadsdrivande faktorer.

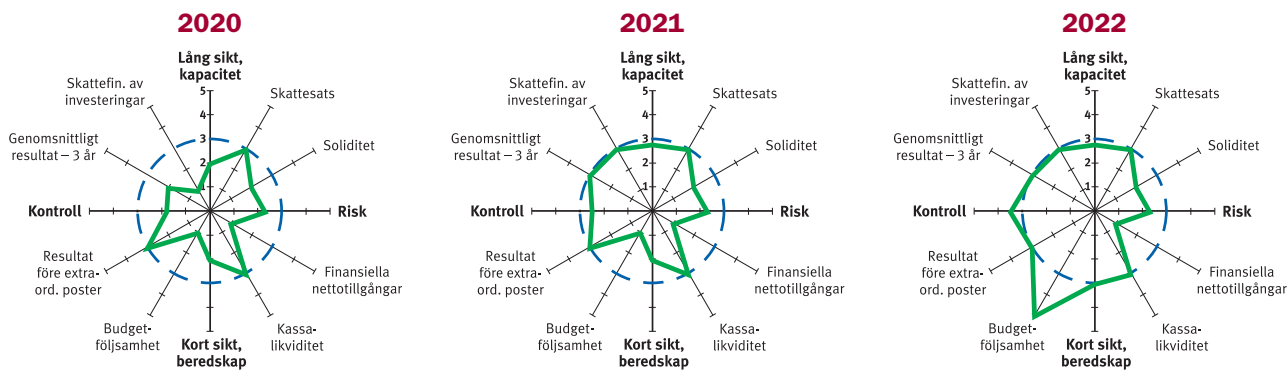
En viktig del för att minimera skattehöjningar och/eller minimera nedskärningar är att effektivisera verksamheten genom att göra goda analyser som visar på olika effektiviseringsmöjligheter. Detta kan bland annat åstadkommas genom att utveckla de kommunala beslutsunderlagen. Att utveckla dokument som till exempel; budgetdokument, verksamhetsplaner, delårsrapporter och årsredovisningar blir allt viktigare de närmaste åren för fortsatt bedriva en verksamhet i ekonomisk balans med högsta möjliga effektivitet.

Finansiella profiler för Tanums kommun...

...i förhållande till Västra Götaland och Hallands län

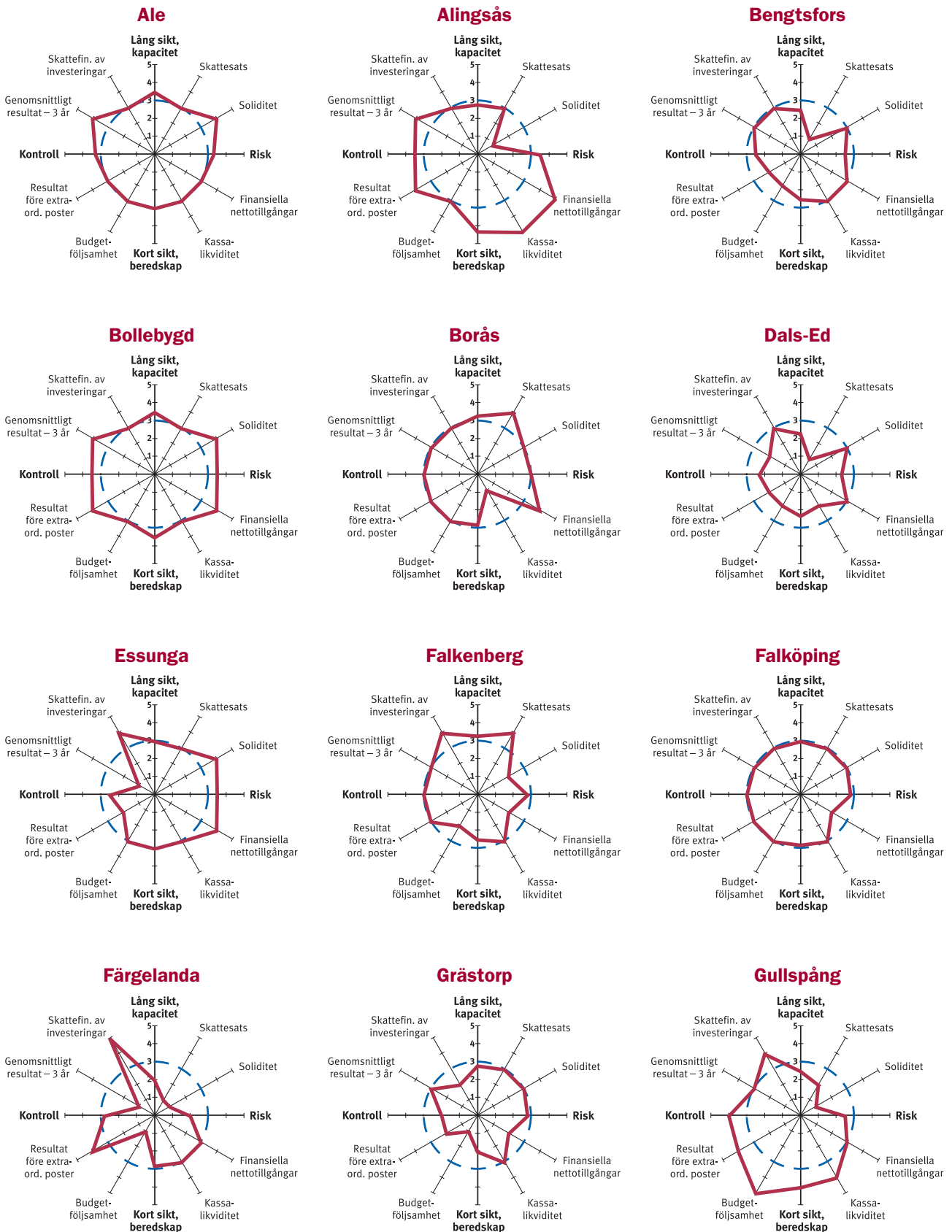

...i förhållande till riket

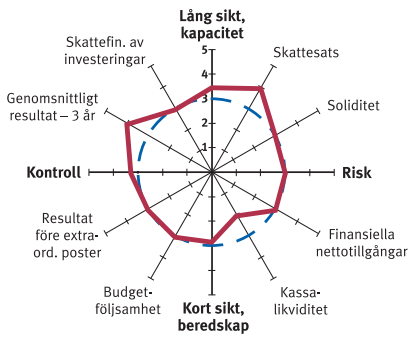

Finansiella profiler 2022

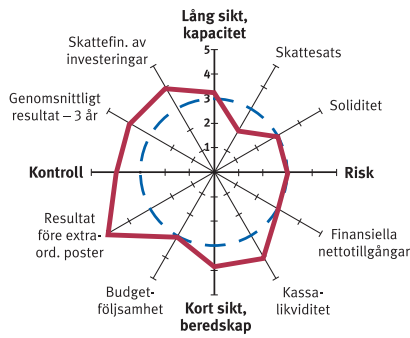
Kommunerna i Västra Götaland och Hallands län

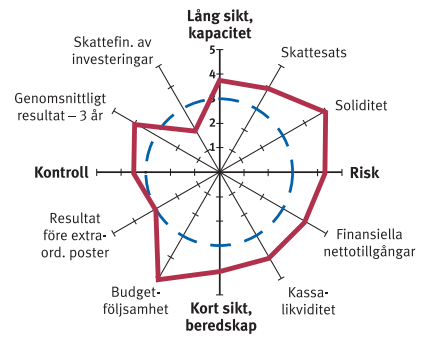
Göteborg

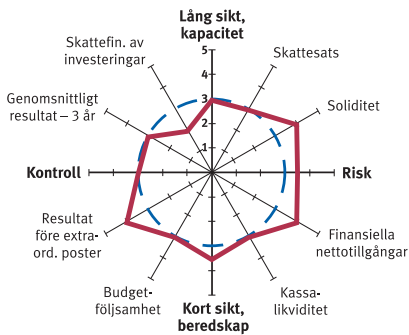
Götene

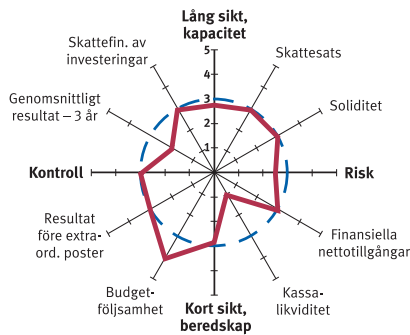
Halmstad

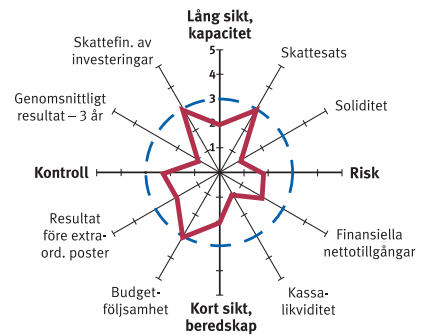
Herrljunga

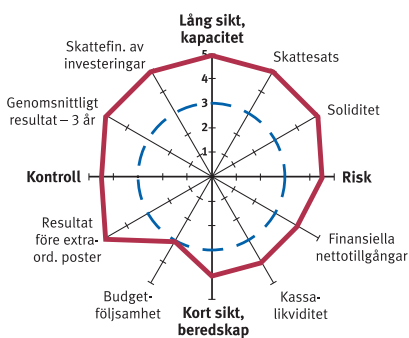
Hjo

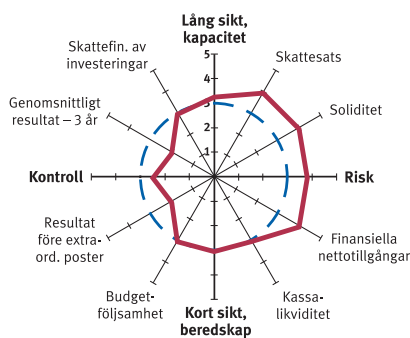
Hylte

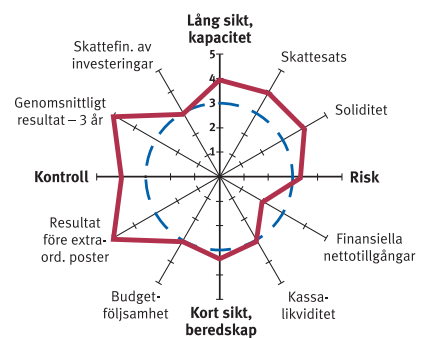
Härryda

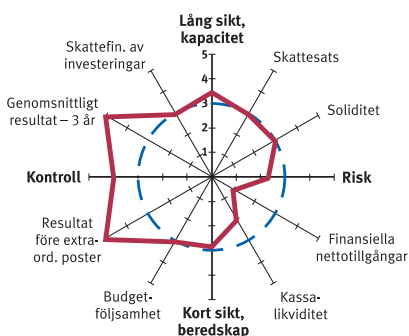
Karlsborg

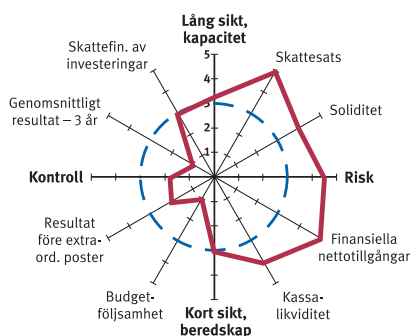
Kungsbacka

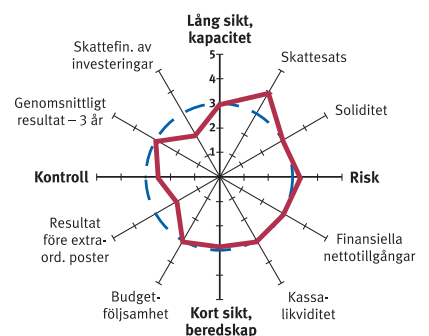
Kungälv

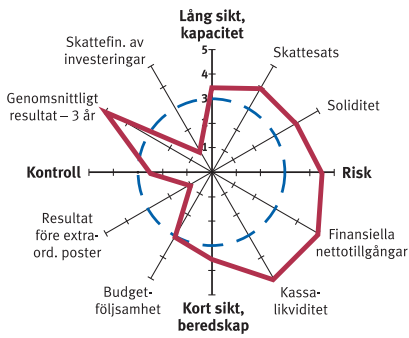
Laholm

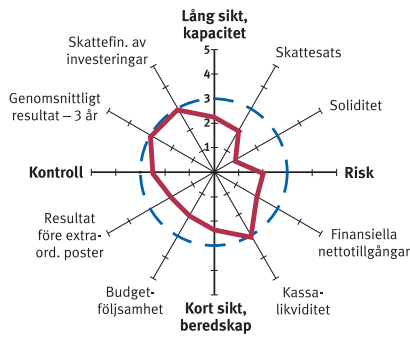
Lerum

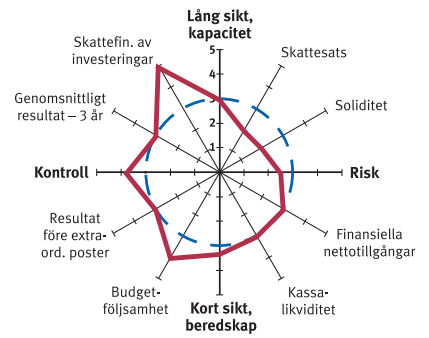
Lidköping

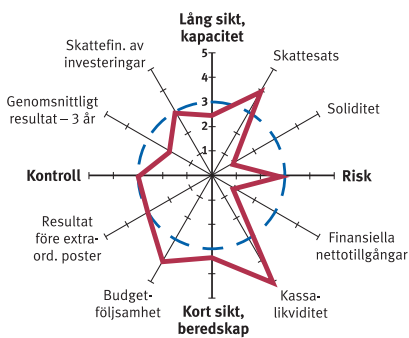
Lilla Edet

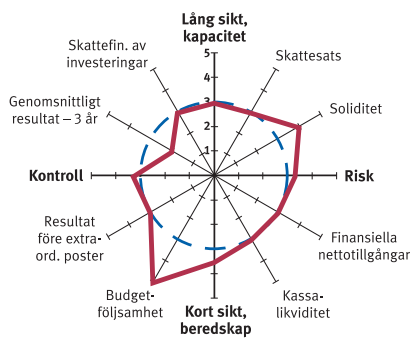
Lysekil

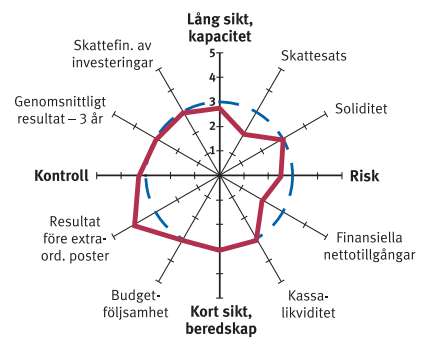
Mariestad

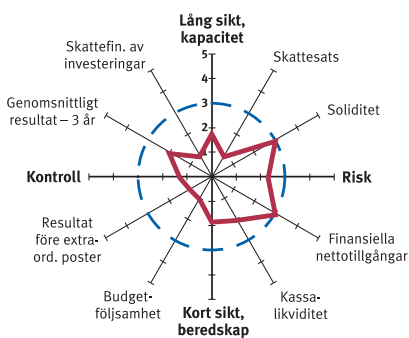
Mark

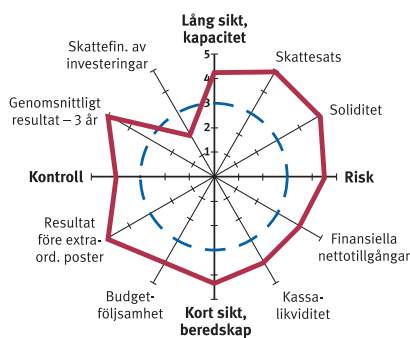
Mellerud

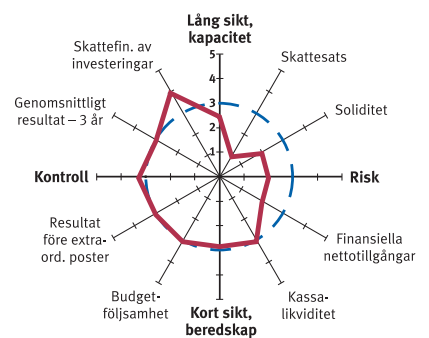
Munkedal

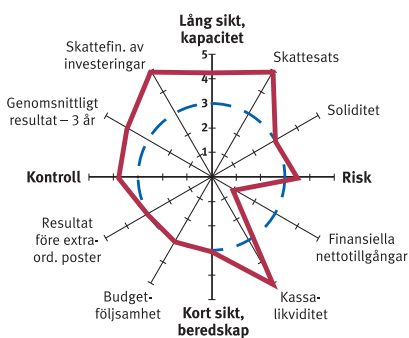
Möndal

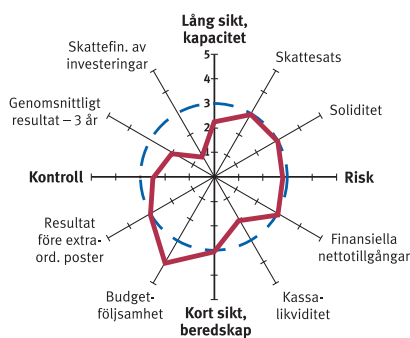
Orust

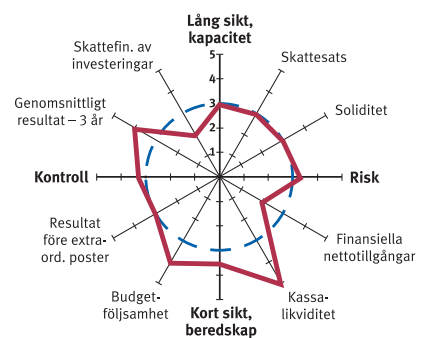
Partille

Skara

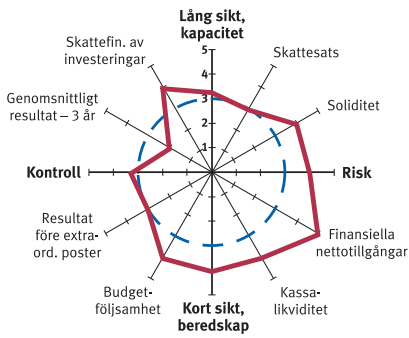

Skövde

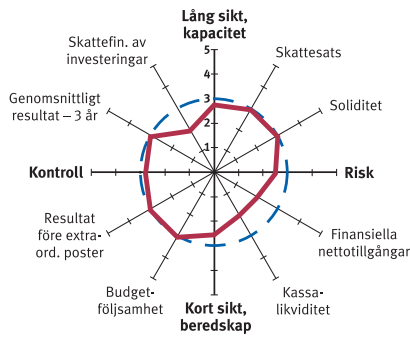

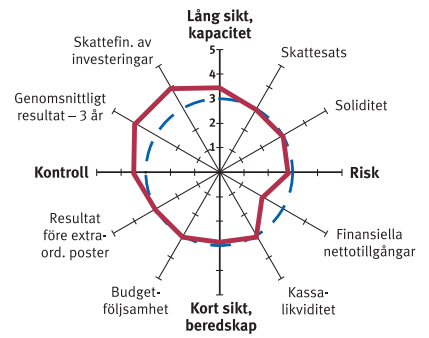
Sotenäs

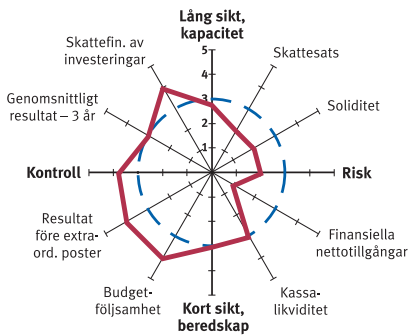
Stenungsund

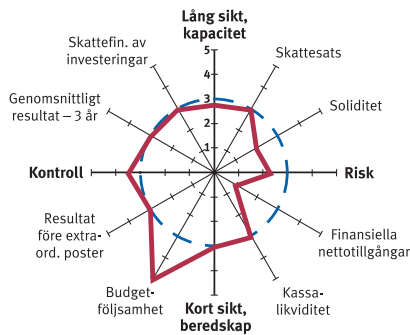
Strömstad

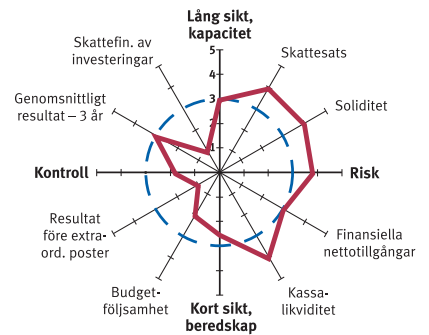
Svenljunga

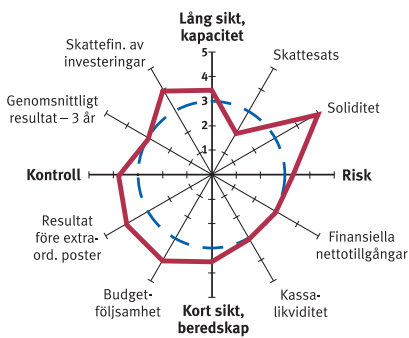
Tanum

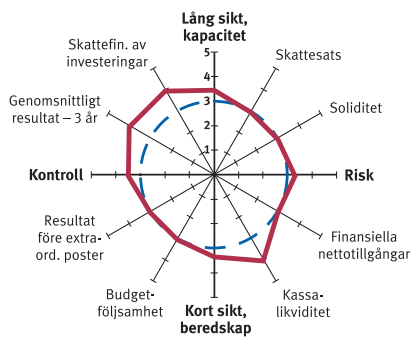
Tibro

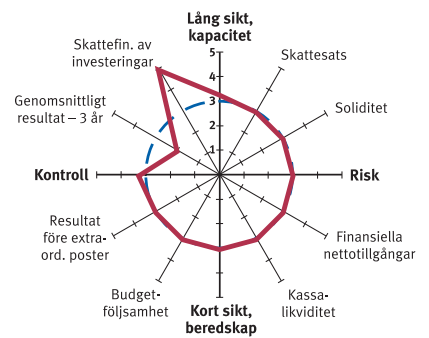
Tidaholm

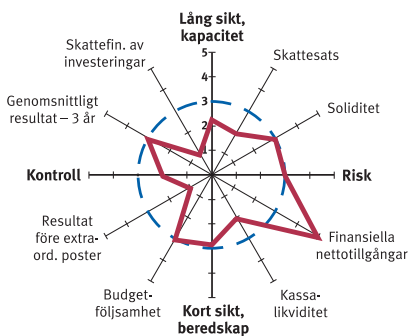
Tjörn

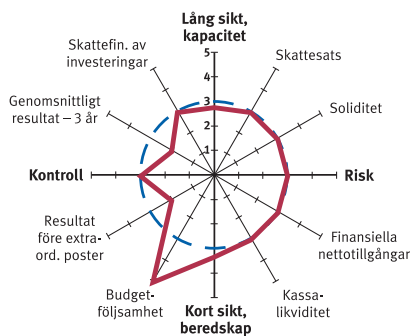
Tranemo

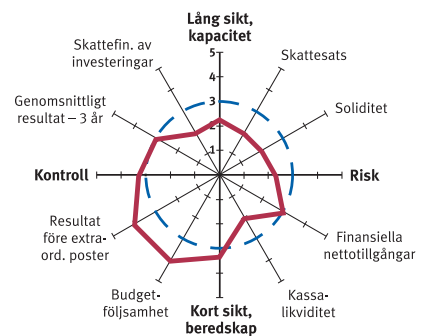
Trollhättan

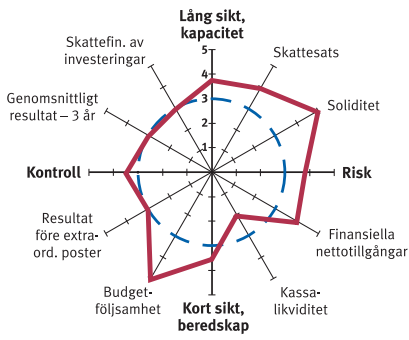
Töreboda

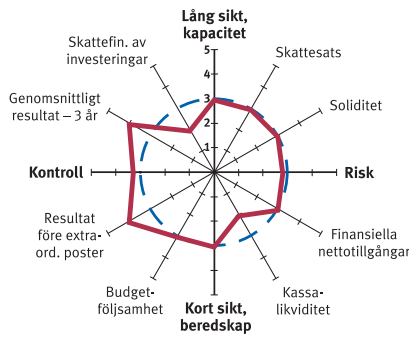
Uddevalla

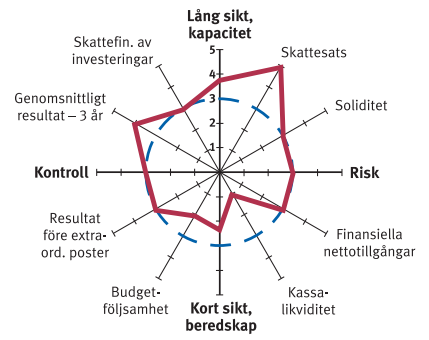
Ulricehamn

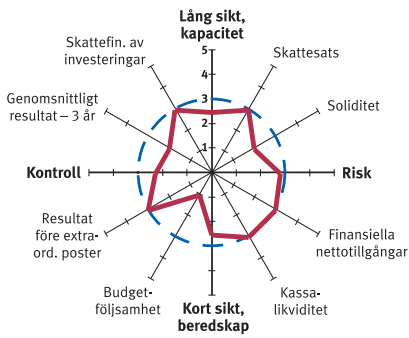
Vara

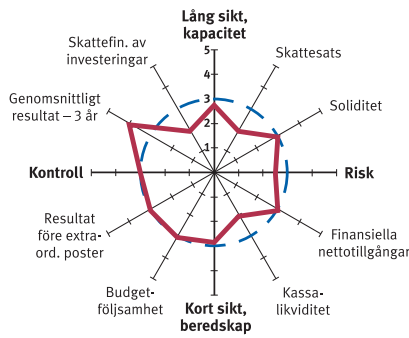
Varberg

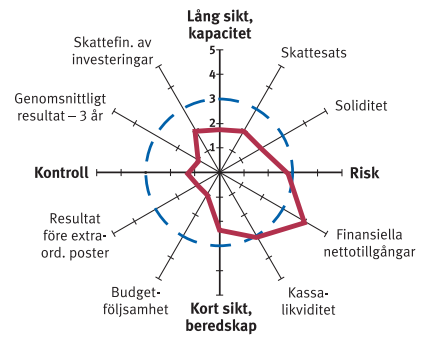
Vårgårda

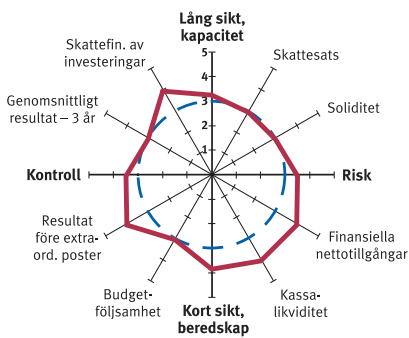
Vänersborg

Åmål

Öckerö

Finansiella nyckeltal 2022

Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader (%)	
Ale	5,4
Alingsås	7,4
Bengtstors	2,7
Bollebygd	6,4
Borås	4,6
Dals-Ed	2,8
Essunga	3,6
Falkenberg	5,0
Falköping	5,7
Färgelanda	6,2
Grästorp	3,3
Gullspång	6,3
Göteborg	5,8
Götene	8,3
Halmstad	4,4
Herrljunga	6,6
Hjo	3,9
Hylte	2,3
Härryda	9,4
Karlsborg	2,6
Kungsbacka	11,7
Kungälv	11,4
Laholm	2,9
Lerum	1,9
Lidköping	-5,1
Lilla Edet	2,0
Lysekil	5,9
Mariestad	4,3
Mark	4,4
Mellerud	6,4
Munkedal	1,2
Mölnadal	8,7
Orust	5,4
Partille	5,8
Skara	3,9
Skövde	4,1
Sotenäs	4,0
Stenungsund	3,8
Strömstad	4,8
Svenljunga	6,3
Tanum	5,4
Tibro	-2,2
Tidaholm	6,5
Tjörn	5,2
Tranemo	4,8
Trollhättan	1,0
Töreboda	2,6
Uddevalla	6,1
Ulricehamn	3,9
Vara	6,3
Varberg	5,6
Värgårda	3,1
Vänersborg	5,8
Åmål	0,7
Öckerö	6,8
Medel	4,7

Resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren/ verksamhetens kostnader tre senaste åren (%)	
Ale	5,7
Alingsås	5,9
Bengtstors	4,7
Bollebygd	6,1
Borås	4,6
Dals-Ed	3,3
Essunga	2,3
Falkenberg	4,1
Falköping	5,0
Färgelanda	1,6
Grästorp	4,2
Gullspång	4,6
Göteborg	6,0
Götene	6,4
Halmstad	6,1
Herrljunga	4,8
Hjo	3,2
Hylte	1,9
Härryda	9,4
Karlsborg	3,5
Kungsbacka	8,7
Kungälv	9,4
Laholm	2,9
Lerum	5,2
Lidköping	9,4
Lilla Edet	4,4
Lysekil	4,2
Mariestad	3,8
Mark	3,6
Mellerud	4,8
Munkedal	3,0
Mölnadal	10,3
Orust	5,2
Partille	6,1
Skara	3,4
Skövde	6,8
Sotenäs	3,0
Stenungsund	4,9
Strömstad	5,7
Svenljunga	5,2
Tanum	5,3
Tibro	4,6
Tidaholm	4,2
Tjörn	5,7
Tranemo	3,5
Trollhättan	4,8
Töreboda	3,0
Uddevalla	5,1
Ulricehamn	4,6
Vara	6,6
Varberg	6,3
Värgårda	3,4
Vänersborg	5,8
Åmål	1,5
Öckerö	5,1
Medel	5,0

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 19.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna (%)	
Ale	128
Alingsås	119
Bengtsfors	87
Bollebygd	109
Borås	95
Dals-Ed	90
Essunga	178
Falkenberg	149
Falköping	131
Färgelanda	404
Grästorps	52
Gullspång	136
Göteborg	93
Götene	173
Halmstad	67
Herrljunga	62
Hjo	118
Hylte	97
Härryda	277
Karlsborg	101
Kungsbacka	131
Kungälv	93
Laholm	129
Lerum	57
Lidköping	4
Lilla Edet	105
Lysekil	235
Mariestad	87
Mark	80
Mellerud	97
Munkedal	25
Mölnadal	66
Orust	133
Partille	290
Skara	49
Skövde	71
Sotenäs	184
Stenungsund	50
Strömstad	155
Svenljunga	181
Tanum	76
Tibro	5
Tidaholm	184
Tjörn	183
Tranemo	250
Trollhättan	37
Töreboda	86
Uddevalla	57
Ulricehamn	73
Vara	62
Varberg	99
Vårgårda	73
Vänersborg	57
Åmål	57
Öckerö	185
Medel	116

Investeringar/verksamhetens nettokostnader (%)	
Ale	10
Alingsås	11
Bengtsfors	9
Bollebygd	11
Borås	11
Dals-Ed	9
Essunga	5
Falkenberg	8
Falköping	11
Färgelanda	2
Grästorps	18
Gullspång	9
Göteborg	15
Götene	8
Halmstad	20
Herrljunga	21
Hjo	8
Hylte	10
Härryda	7
Karlsborg	6
Kungsbacka	17
Kungälv	24
Laholm	5
Lerum	12
Lidköping	19
Lilla Edet	7
Lysekil	7
Mariestad	13
Mark	12
Mellerud	13
Munkedal	20
Mölnadal	26
Orust	10
Partille	6
Skara	19
Skövde	18
Sotenäs	5
Stenungsund	21
Strömstad	8
Svenljunga	10
Tanum	19
Tibro	33
Tidaholm	7
Tjörn	6
Tranemo	5
Trollhättan	10
Töreboda	8
Uddevalla	19
Ulricehamn	13
Vara	21
Varberg	13
Vårgårda	12
Vänersborg	20
Åmål	6
Öckerö	7
Medel	12

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 19.

Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser (%)	
Ale	40
Alingsås	10
Bengtsfors	25
Bollebygd	43
Borås	27
Dals-Ed	28
Essunga	37
Falkenberg	20
Falköping	25
Färgelanda	3
Grästorp	22
Gullspång	3
Göteborg	24
Götene	35
Halmstad	62
Herrljunga	45
Hjo	29
Hylte	7
Härryda	55
Karlsborg	42
Kungsbacka	39
Kungälv	27
Laholm	40
Lerum	29
Lidköping	42
Lilla Edet	-1
Lysekil	11
Mariestad	6
Mark	45
Mellerud	26
Munkedal	26
Mölnadal	55
Orust	15
Partille	21
Skara	22
Skövde	31
Sotenäs	45
Stenungsund	24
Strömstad	34
Svenljunga	16
Tanum	20
Tibro	37
Tidaholm	46
Tjörn	24
Tranemo	30
Trollhättan	35
Töreboda	31
Uddevalla	19
Ulricehamn	49
Vara	32
Varberg	27
Vårgårda	21
Vänersborg	31
Åmål	13
Öckerö	31
Medel	29

Kassalikviditet (%)	
Ale	101
Alingsås	434
Bengtsfors	98
Bollebygd	101
Borås	49
Dals-Ed	74
Essunga	100
Falkenberg	91
Falköping	98
Färgelanda	99
Grästorp	87
Gullspång	124
Göteborg	64
Götene	146
Halmstad	139
Herrljunga	104
Hjo	52
Hylte	31
Härryda	127
Karlsborg	110
Kungsbacka	104
Kungälv	82
Laholm	163
Lerum	85
Lidköping	942
Lilla Edet	97
Lysekil	91
Mariestad	401
Mark	93
Mellerud	106
Munkedal	58
Mölnadal	125
Orust	105
Partille	259
Skara	76
Skövde	343
Sotenäs	172
Stenungsund	72
Strömstad	126
Svenljunga	108
Tanum	106
Tibro	250
Tidaholm	88
Tjörn	165
Tranemo	120
Trollhättan	65
Töreboda	83
Uddevalla	57
Ulricehamn	61
Vara	63
Varberg	38
Vårgårda	94
Vänersborg	69
Åmål	96
Öckerö	179
Medel	133

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 19.

Finansiella nettotillgångar (%)	
Ale	-16
Alingsås	34
Bengtsfors	-33
Bollebygd	-7
Borås	5
Dals-Ed	-30
Essunga	-2
Falkenberg	-51
Falköping	-48
Färgelanda	-35
Grästorp	-41
Gullspång	-23
Göteborg	-15
Götene	-15
Halmstad	0
Herrljunga	1
Hjo	-34
Hylte	-41
Härryda	8
Karlsborg	0
Kungsbacka	-45
Kungälv	-69
Laholm	18
Lerum	-34
Lidköping	37
Lilla Edet	-58
Lysekil	-37
Mariestad	-66
Mark	-19
Mellerud	-41
Munkedal	-24
Mölndal	-7
Orust	-55
Partille	-88
Skara	-26
Skövde	-60
Sotenäs	12
Stenungsund	-46
Strömstad	-40
Svenljunga	-122
Tanum	-88
Tibro	-15
Tidaholm	-17
Tjörn	-18
Tranemo	-31
Trollhättan	25
Töreboda	-15
Uddevalla	-31
Ulricehamn	11
Vara	-31
Varberg	-32
Vårgårda	-38
Vänersborg	-29
Åmål	-1
Öckerö	8
Medel	-26

Skattesats (kr)	
Ale	21,87
Alingsås	21,36
Bengtsfors	22,92
Bollebygd	21,59
Borås	21,31
Dals-Ed	23,21
Essunga	21,57
Falkenberg	21,10
Falköping	21,95
Färgelanda	22,91
Grästorp	21,99
Gullspång	22,49
Göteborg	21,12
Götene	22,12
Halmstad	20,98
Herrljunga	21,94
Hjo	21,57
Hylte	21,45
Härryda	20,50
Karlsborg	21,32
Kungsbacka	21,33
Kungälv	21,44
Laholm	20,58
Lerum	20,65
Lidköping	21,26
Lilla Edet	22,37
Lysekil	22,46
Mariestad	21,26
Mark	21,51
Mellerud	22,60
Munkedal	23,38
Mölndal	20,51
Orust	22,61
Partille	19,96
Skara	21,50
Skövde	21,61
Sotenäs	21,99
Stenungsund	21,64
Strömstad	21,91
Svenljunga	22,05
Tanum	21,56
Tibro	21,21
Tidaholm	22,07
Tjörn	21,71
Tranemo	21,50
Trollhättan	22,36
Töreboda	21,72
Uddevalla	22,16
Ulricehamn	21,05
Vara	21,77
Varberg	20,33
Vårgårda	21,61
Vänersborg	22,21
Åmål	22,46
Öckerö	21,56
Medel	21,69

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 19.

Budgetavvikelse verksamhetens nettokostnader i relation till verksamhetens bruttokostnader (%)	
Ale	1,1
Alingsås	1,1
Bengtsfors	-1,0
Bollebygd	2,2
Borås	1,0
Dals-Ed	-1,4
Essunga	2,0
Falkenberg	-0,8
Falköping	-0,7
Färgelanda	-2,3
Grästorps	-3,1
Gullspång	-0,1
Göteborg	1,5
Götene	2,3
Halmstad	0,4
Herrljunga	1,8
Hjo	0,8
Hylte	1,3
Härryda	4,5
Karlsborg	0,9
Kungsbacka	1,7
Kungälv	2,5
Laholm	-2,3
Lerum	1,3
Lidköping	3,6
Lilla Edet	-1,0
Lysekil	0,8
Mariestad	0,5
Mark	-0,1
Mellerud	2,2
Munkedal	-1,9
Mölnadal	0,5
Orust	2,1
Partille	1,9
Skara	0,6
Skövde	0,7
Sotenäs	-0,5
Stenungsund	1,1
Strömstad	1,4
Svenljunga	0,6
Tanum	-0,2
Tibro	-0,9
Tidaholm	-0,3
Tjörn	1,4
Tranemo	1,7
Trollhättan	2,2
Töreboda	0,1
Uddevalla	0,5
Ulricehamn	0,4
Vara	1,7
Varberg	-1,4
Vårgårda	-1,9
Vänersborg	1,3
Åmål	-1,9
Öckerö	0,9
Medel	0,6

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 19.

Koncernanalys av Tanums kommunkoncern

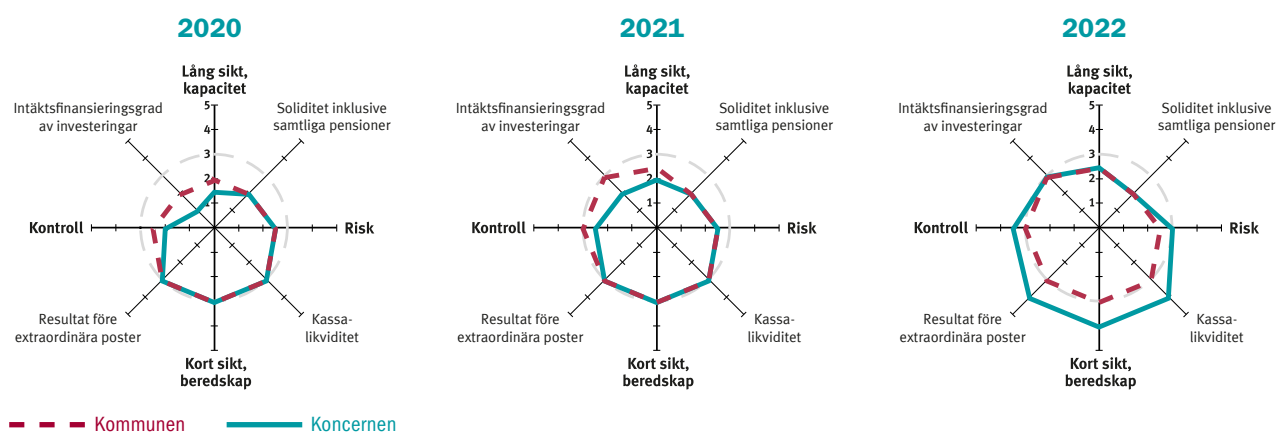
Denna analys syftar till att kortfattat beskriva de finansiella förutsättningarna som finns för Tanums kommunkoncern i förhållande till övriga kommunkoncerner i Västra Götaland och Halland. Detta görs genom att fyra viktiga nyckeltal jämförs för kommun och koncern för Tanum mot genomsnittet för kommuner och koncerner i länen. Dessa redovisas i tabellform och poängsätts i den finansiella profilen enligt den modell som tidigare har använts i rapporten.

Finansiella nyckeltal för kommun och koncern

Nyckeltal (procent)	Nivå på måttet i Tanum 2021	Snittet i länet 2021	Nivå på måttet i Tanum 2022	Snittet i länet 2022	Differens mot länets snitt
Långsiktig kapacitet/Risk					
Soliditet* för kommun	17	27	20	29	-9
Soliditet* för koncern	13	23	16	26	-10
Kortsiktig beredskap/Risk					
Kassalikviditet för kommun	93	131	106	133	-27
Kassalikviditet för koncern	103	97	112	99	13
Kortsiktig beredskap/Kontroll					
Resultat före extraordinära poster / verksamhetens kostnader för kommun	7,2	6,0	5,4	4,7	0,7
Resultat före extraordinära poster / verksamhetens kostnader för koncern	6,1	6,6	7,5	5,2	2,3
Långsiktig kapacitet/Kontroll					
Skattefinansieringsgrad av investeringar i kommun	99	137	76	116	-40
Intäktsfinansieringsgrad av investeringar i koncern	66	104	78	86	-8

* Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser

För definitioner se nästa sida.

Tanums koncernens finansiella förutsättningar utifrån den finansiella profilen

1. Soliditet

Tanums koncern har en lägre soliditet jämfört med snittet i länet. Koncernen redovisade 2021 ett värde på 13%. Det förbättrades till 16% under 2022. Detta var 10 procentenheter lägre än snittet i länet som uppgick till 26%. Detta gav 2022 en 2:a för koncernen i den finansiella profilen. I kommunprofilen låg Tanum på en 2:a.

3. Resultat före extraordinära poster

Tanums koncern redovisade under 2022 ett högre resultat jämfört med snittet i länet. Koncernen redovisade 2021 ett värde på 6,1%, vilket förbättrades till 7,5% under 2022. Detta var 2,3 procentenheter högre än snittet i länet som uppgick till 5,2%. Detta gav en 4:a för koncernen i den finansiella profilen. I kommunprofilen låg Tanum på en 3:a.

2. Kassalikviditet

Tanums koncern har en högre kassalikviditet jämfört med snittet i länet. Koncernen redovisade 2021 ett värde på 103%, vilket förbättrades till 112% under 2022. Detta var 13 procentenheter högre än snittet i länet som uppgick till 99%. Detta gav en 4:a för koncernen i den finansiella profilen. I kommunprofilen låg Tanum på en 3:a.

4. Egenfinansieringsgraden av investeringar

Tanums koncern redovisade under 2022 en lägre intäktfinansieringsgrad av investeringarna jämfört med snittet i länet. Koncernen redovisade 2021 ett värde på 66%, vilket förbättrades till 78% under 2022. Detta var 8 procentenheter lägre än snittet i länet som uppgick till 86%. Detta gav en 3:a för koncernen i den finansiella profilen. I kommunprofilen låg Tanum på en 3:a.

Sammanfattningsvis kan konstateras, att Tanum kommunkoncerns finansiella utveckling mellan 2021 och 2022, resulterade i en förbättrad finansiell profil. Detta innebär att utifrån profilen, jämfört med snittet i länet, hade Tanum vid utgången av 2022 ett starkare utgångsläge än under 2021.

Definition av nyckeltal som används i koncernanalysen

Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser

Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. I måttet inkluderas samtliga pensionsförpliktelser inom linjen.

Kassalikviditet

Måttet räknas fram genom att kortfristiga fordringar, kortfristiga placeringar samt kassa och bank divideras med kortfristiga skulder. Nyckeltalet innefattar inte lager och förråd.

Resultat före extraordinära poster

Summan av koncernens samtliga intäkter och kostnader under året exklusive extraordinära poster. Resultatet har

dividerats med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna göras mellan de analyserade koncernerna.

Intäktfinansieringsgraden av investeringar

Beskriver hur stor andel av årets investeringar som kommunen kan finansiera med egna medel i form av återstående intäkter. Egna medel räknas fram genom att årets resultat justeras för likvidpåverkande poster. Används enbart för koncernen. Nyckeltalet räknas fram på ett annat sätt för kommunen och benämns där skattefinansierad av investeringarna.

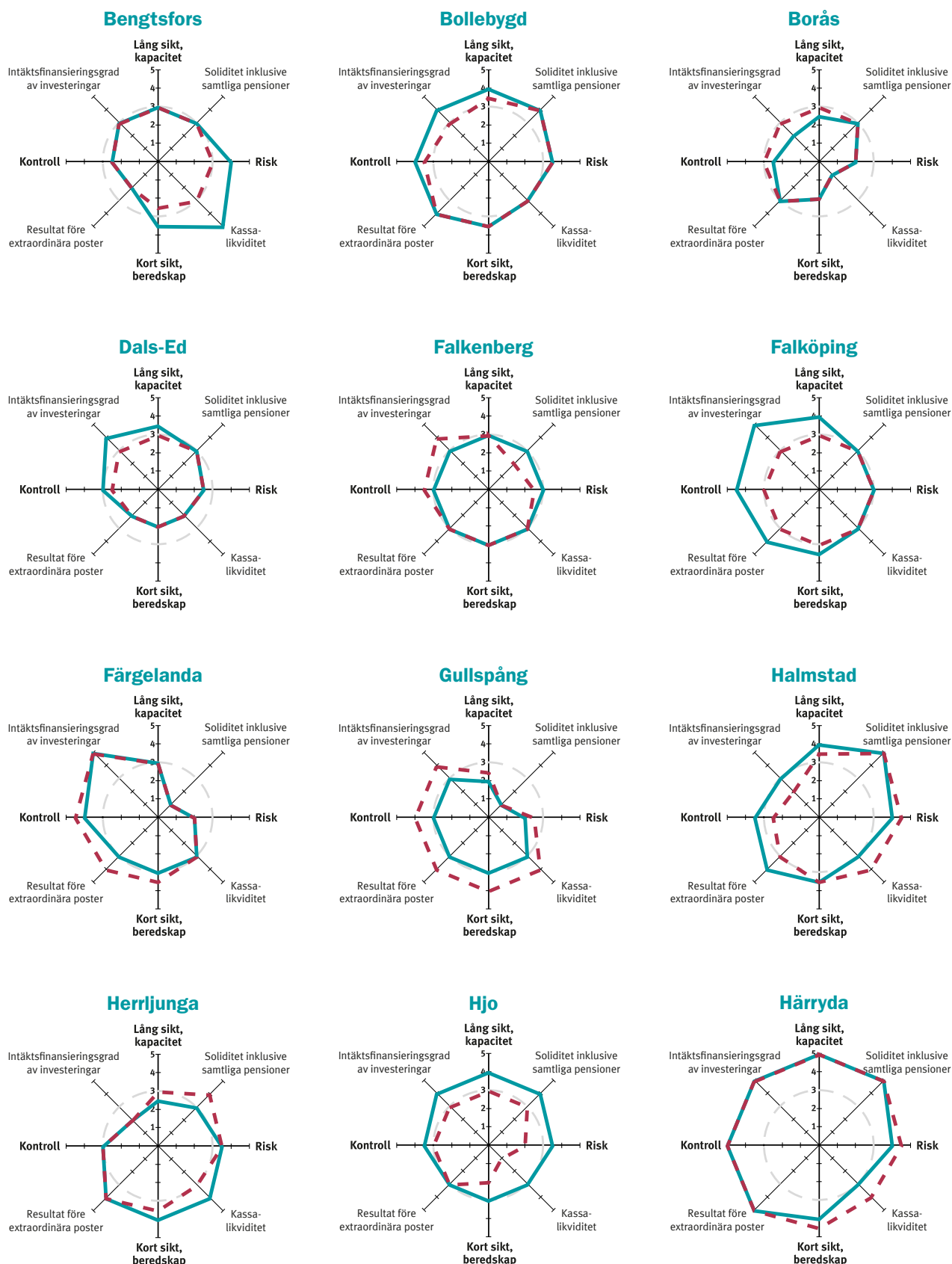
Finansiellt resultat och ställning för koncernerna i Västra Götaland och Halland 2022

I nedanstående tabell har koncernerna i Västra Götaland och Hallands län placerats in utifrån två dimensioner, resultat i form av resultatet under 2022 och finansiell ställning i form av soliditet under 2021. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika underkategorier; ”stark”, ”varken stark eller svag” samt ”svag”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en koncern kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, desto längre upp till vänster hamnar koncernen. Koncernerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

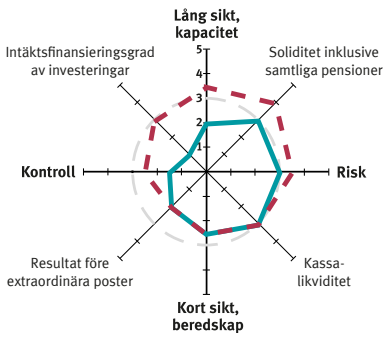
	Stark finansiell ställning (En soliditet som är starkare än 25% under 2022 *)	Varken stark eller svag finansiell ställning (En soliditet som ligger mellan 0-24,99% under 2022 *)	Svag finansiell ställning (En soliditet som är svagare än 0% under 2022 *)
Starkt resultat (Resultatet var högre än 2 % av verksamhetens bruttokostnader under 2022)	Ale Alingsås Bollebygd Borås Essunga Falkenberg Göteborg Götene Halmstad Hjo Härryda Karlsborg Kungsbacka Kungälv Lerum Mark Mölnadal Partille Skara Skövde Sotenäs Stenungsund Svenljunga Tidaholm Uddevalla Ulricehamn Vara Varberg	Bengtstors Dals-Ed Falköping Färgelanda Grästorp Herrljunga Laholm Lilla Edet Lysekil Mariestad Mellerud Orust Strömstad Tanum Tjörn Tranemo Trollhättan Vårgårda Vänersborg Öckerö	Gullspång
Varken starkt eller svagt resultat (Resultatet låg mellan 1%-1,99 % av verksamhetens bruttokostnader under 2022)		Hylte Munkedal Töreboda Åmål	
Svagt resultat (Resultatet var svagare än 1% av verksamhetens bruttokostnader under 2022)	Lidköping Tibro		

Koncernprofiler och nyckeltal 2022

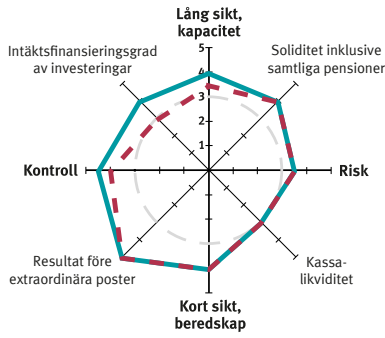
Kommunkoncernerna i Västra Götaland och Hallands län

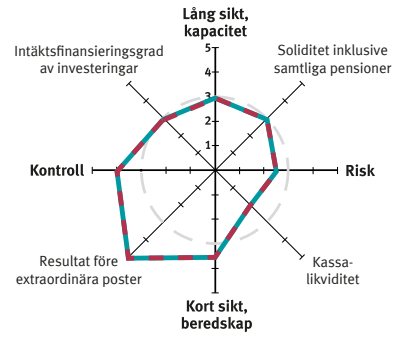
Karlsborg

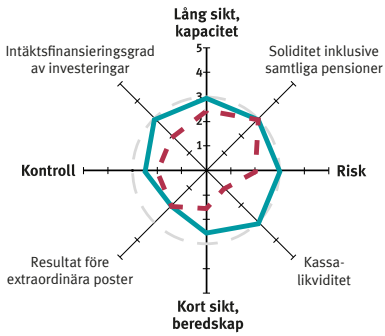
Kungsbacka

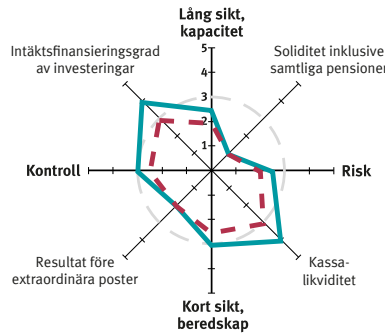
Kungälv

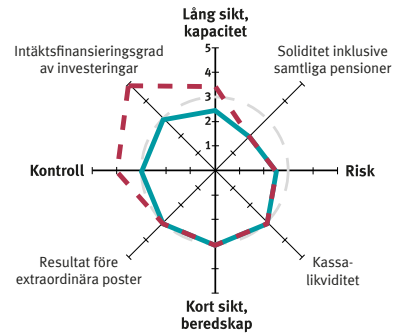
Lerum

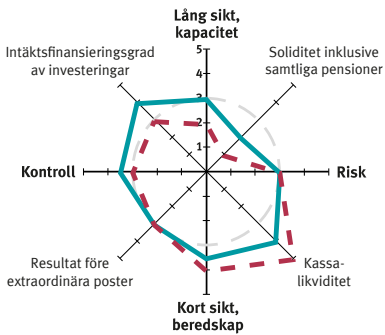
Lilla Edet

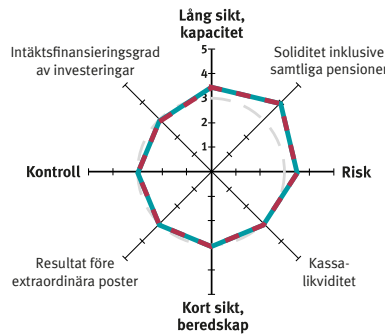
Lysekil

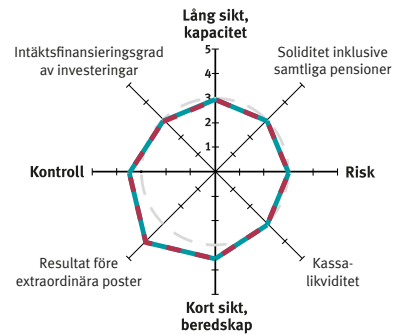
Mariestad

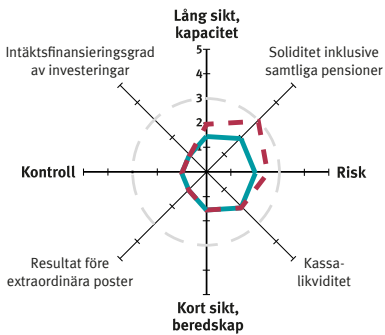
Mark

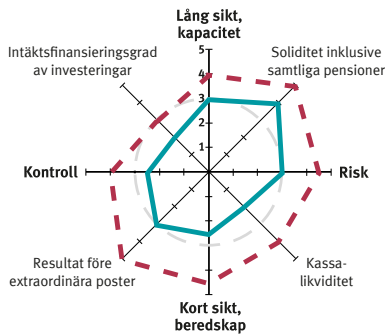
Mellerud

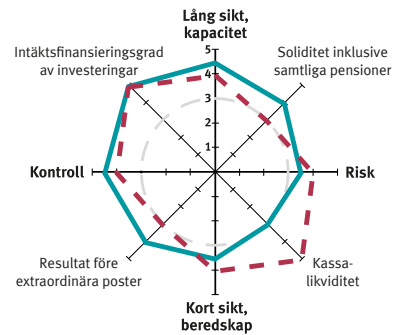
Munkedal

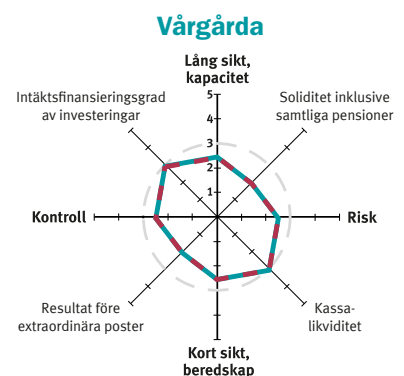
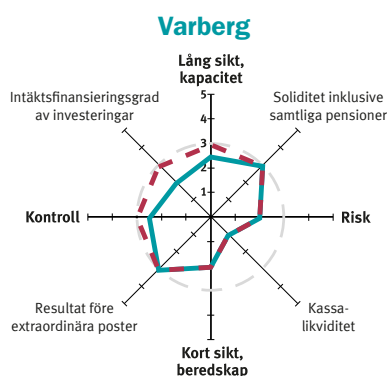
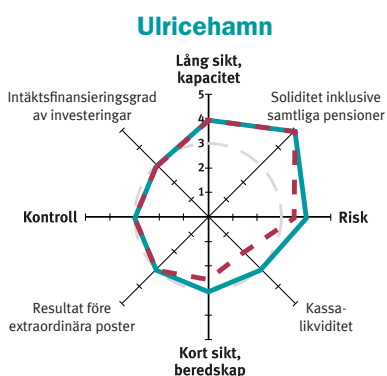
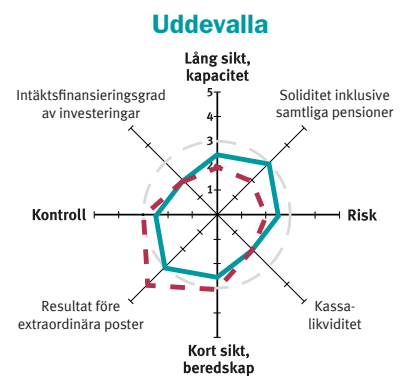
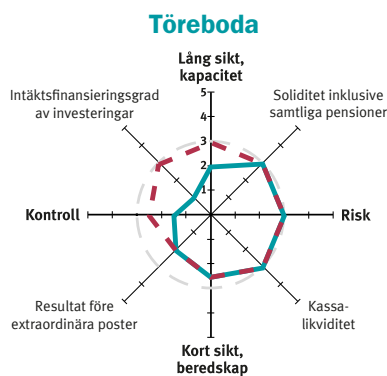
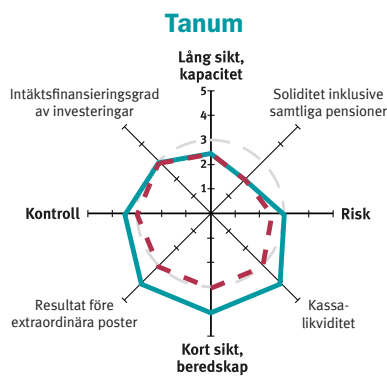
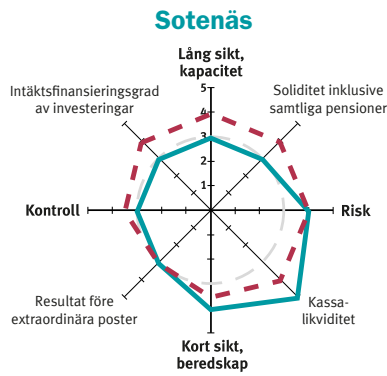

Möndal

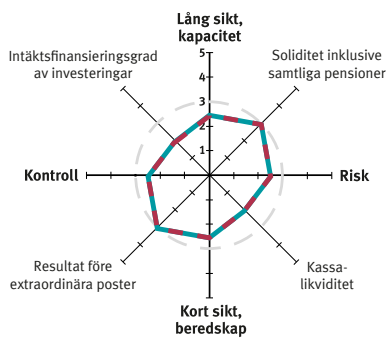
Partille

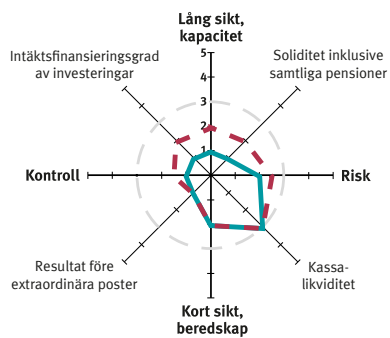

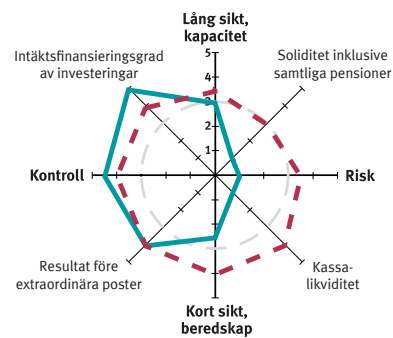
Vänersborg

Åmål

Öckerö

Resultat före extraordinära poster i relation till verksamhetens kostnader 2022	
Ale	4,7
Alingsås	8,5
Bengtstors	3,0
Bollebygd	7,0
Borås	5,5
Dals-Ed	3,9
Essunga	4,5
Falkenberg	5,0
Falköping	7,5
Färgelanda	5,6
Grästorp	3,3
Gullspång	5,5
Göteborg	6,0
Götene	8,3
Halmstad	7,6
Herrljunga	6,7
Hjo	4,2
Hylte	1,1
Härryda	11,1
Karlsborg	2,6
Kungsbacka	12,8
Kungälv	11,2
Laholm	2,2
Lerum	3,0
Lidköping	-1,0
Lilla Edet	2,1
Lysekil	6,0
Mariestad	4,7
Mark	5,0
Mellerud	6,4
Munkedal	1,2
Mölnadal	5,2
Orust	5,2
Partille	7,3
Skara	5,2
Skövde	4,6
Sotenäs	4,0
Stenungsund	4,4
Strömstad	6,1
Svenljunga	5,4
Tanum	7,5
Tibro	-0,7
Tidaholm	9,4
Tjörn	7,6
Tranemo	4,3
Trollhättan	3,4
Töreboda	1,4
Uddevalla	5,2
Ulricehamn	5,5
Vara	6,4
Varberg	5,6
Vårgårda	3,8
Vänersborg	5,9
Åmål	1,2
Öckerö	8,1
Medel	5,2

Intäktsfinansieringsgrad av investeringar 2022	
Ale	50
Alingsås	76
Bengtstors	92
Bollebygd	133
Borås	35
Dals-Ed	142
Essunga	154
Falkenberg	98
Falköping	150
Färgelanda	82
Grästorp	62
Gullspång	90
Göteborg	75
Götene	100
Halmstad	97
Herrljunga	58
Hjo	127
Hylte	70
Härryda	148
Karlsborg	28
Kungsbacka	122
Kungälv	78
Laholm	90
Lerum	65
Lidköping	93
Lilla Edet	106
Lysekil	84
Mariestad	126
Mark	92
Mellerud	98
Munkedal	28
Mölnadal	54
Orust	102
Partille	149
Skara	59
Skövde	79
Sotenäs	63
Stenungsund	64
Strömstad	87
Svenljunga	103
Tanum	78
Tibro	28
Tidaholm	111
Tjörn	162
Tranemo	109
Trollhättan	56
Töreboda	-45
Uddevalla	59
Ulricehamn	75
Vara	60
Varberg	59
Vårgårda	69
Vänersborg	49
Åmål	32
Öckerö	219
Medel	86

Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser 2022	
Ale	36
Alingsås	28
Bengtstors	20
Bollebygd	35
Borås	30
Dals-Ed	19
Essunga	27
Falkenberg	25
Falköping	24
Färgelanda	3
Grästorp	22
Gullspång	-1
Göteborg	28
Götene	29
Halmstad	50
Herrljunga	23
Hjo	32
Hylte	16
Härryda	41
Karlsborg	26
Kungsbacka	31
Kungälv	31
Laholm	19
Lerum	31
Lidköping	45
Lilla Edet	2
Lysekil	15
Mariestad	14
Mark	32
Mellerud	24
Munkedal	17
Möndal	33
Orust	15
Partille	37
Skara	31
Skövde	36
Sotenäs	25
Stenungsund	35
Strömstad	24
Svenljunga	25
Tanum	16
Tibro	33
Tidaholm	39
Tjörn	19
Tranemo	24
Trollhättan	18
Töreboda	24
Uddevalla	25
Ulricehamn	49
Vara	48
Varberg	30
Värgårda	14
Vänersborg	23
Åmål	10
Öckerö	14
Medel	26

Kassalikviditet 2022	
Ale	92
Alingsås	154
Bengtstors	127
Bollebygd	84
Borås	46
Dals-Ed	67
Essunga	109
Falkenberg	97
Falköping	97
Färgelanda	72
Grästorp	87
Gullspång	106
Göteborg	48
Götene	124
Halmstad	105
Herrljunga	108
Hjo	82
Hylte	35
Härryda	75
Karlsborg	92
Kungsbacka	108
Kungälv	60
Laholm	123
Lerum	70
Lidköping	576
Lilla Edet	118
Lysekil	77
Mariestad	117
Mark	99
Mellerud	81
Munkedal	50
Möndal	68
Orust	106
Partille	83
Skara	60
Skövde	101
Sotenäs	172
Stenungsund	69
Strömstad	123
Svenljunga	121
Tanum	112
Tibro	128
Tidaholm	82
Tjörn	147
Tranemo	126
Trollhättan	20
Töreboda	82
Uddevalla	65
Ulricehamn	75
Vara	67
Varberg	44
Värgårda	95
Vänersborg	66
Åmål	84
Öckerö	45
Medel	99

Kommunforskning i Västsverige

är en organisation som bedriver forskning inom området ekonomi och organisation i kommuner och landsting. Organisationen och verksamheten är uppbyggd kring ett samarbetsavtal mellan kommuner och landsting samt universitet och högskolor i Västsverige. Syftet med samarbetsavtalet är att initiera forskning inom det nämnda området och därigenom bidra till att skapa en stark forskningsmiljö. KFi:s verksamhet idag kan delas in i områdena redovisning, organisering och styrning.

**KommunForskning
i Västsverige**